

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2014-2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jan Martinec

**Nejčastější chyby při moderování TV diskusních pořadů –
analytická práce**

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jiří Velebný

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2014-2017

BACHELOR THESIS

Jan Martinec

**Most Common Mistakes Made by Moderators of TV
Discussion Programmes- analytical work**

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Ing. Jiří Velebný

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 13. února 2017

Jan Martinec

Poděkování

Rád bych poděkoval Ing. Jiřímu Velebnému za vedení mé bakalářské práce a Ing. Kamile Burešové za pomoc s vyhodnocováním výsledků výzkumu.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá osobností moderátora a dopadem jeho projevu na televizní publikum. Rozebírá historii moderování a také vlastnosti a nástroje, nezbytné pro kvalitní vykonávání dané profese. V praktické části se blíže podíváme na nejkritizovanější chyby televizních moderátorů a zjistíme, které z nich mají největší negativní dopad na diváky před televizní obrazovkou.

Klíčová slova

Diskusní pořad, komunikace, moderátor, televize, výzkum, rétorika.

Annotation

This thesis is focussed on the personality of a TV moderator and the impact of his or her performance on television audience. It analyses history of moderating, its features and aids, which are necessary for quality of this profession. In its practical part, it throws some light on most criticised mistakes of television moderators. At the same time, it deals with errors with the biggest negative influence on TV spectators.

Keywords

Communication, discussion programme, moderator, rhetoric, survey, television.

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 KOMUNIKACE	9
1.1 Typy komunikace	10
1.2 Masová komunikace	15
1.3 Psychologie lidské komunikace.....	18
2 RÉTORIKA	19
2.1 Rétorika a technika řeči	19
2.2 Rétorické triky a manipulace	22
2.3 Vady řeči.....	23
3 MODEROVÁNÍ	24
3.1 Historie moderování	24
3.2 Moderátor v rádiu a televizi.....	25
3.3 Historie vybraných diskusních pořadů	26
3.3.1 Zábavné diskusní pořady v ČR.....	28
3.3.2 Politické diskuse	30
PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 VÝZKUM	38
4.1 Výzkumná metoda a její realizace	38
4.2 Otázky a hypotézy	39
4.3 Výzkum – grafy	41
4.4 Výzkum – shrnutí výsledků	62
ZÁVĚR	65
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	69
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	74
SEZNAM PŘÍLOH	75

ÚVOD

Tato bakalářská práce si klade za cíl zjistit, jak je publikem vnímána úroveň kvality současných televizních moderátorů působících na území České republiky. Zaměřuje se na moderátory diskusních pořadů, na jejich oblíbenost mezi televizními diváky a na nedostatky v jejich profesionální činnosti, záporně se odrážející v názorech diváků.

Kvalita moderátora je bezpochyby jedním ze zásadních pilířů, vedoucích ke smysluplné, informačně bohaté a divácky atraktivní diskusi. Proto je pro takový pořad rozhodující, zda moderátor zvládne odehrát svou roli naplno či nikoliv. Přestože bezchybnost můžeme od lidského faktoru očekávat jen stěží, lze u některých televizních moderátorů pozorovat i chyby zcela zbytečné a snadno odstranitelné, které pak mají velmi negativní dopad na celý pořad.

Toto téma bylo vybráno na základě autorovy obliby ve sledování diskusních pořadů politického i zábavného zaměření a také na jeho osobním zájmu zjistit, do jaké míry se názory respondentů na úroveň a chybovost moderátorů budou shodovat s těmi jeho. V případě moderování není žádných pochyb o tom, že jde o náročné povolání, které nemůže dělat každý, na což mnoho osobností přišlo bohužel až ve chvíli, kdy poprvé naživo vstoupily před televizní obrazovku. To ale v žádném případě neznamena, že by se chyb nedopouštěli i takoví zkušení moderátoři, jako například Václav Moravec či Jan Kraus.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. Teoretická část je zaměřena na nástroje pro moderátora zcela nezbytné – na komunikaci, rétoriku a samotné moderování i s jeho bohatou historií a pravidly. Praktická část se pomocí dotazníkového šetření a osobní analýzy autora snaží dopracovat k odpovědím na otázky zcela zásadní pro závěrečné východisko k danému tématu.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Komunikace

Komunikaci si můžeme definovat jako vzájemnou výměnu informací. V širším významu můžeme chápat jako komunikaci všechno, co vysíláme navenek a co může náš protějšek zaznamenat. Prakticky cokoliv, co uděláme, případně neuděláme (například protějšku nepodáme ruku), vyšle našemu okolí určitý signál. Naše chování je okolím vyhodnoceno a zpravidla pak následuje jeho reakce.

Komunikace má i dva charakteristické protipóly. Jedním z nich je intrapersonální komunikace. Ta probíhá v případě, když hovoříme sami se sebou. Dochází k ní například ve chvíli, kdy se potřebujeme rozhodnout mezi několika možnostmi, a proto si je jednu po druhé vyhodnocujeme.

Za její protipól lze považovat veřejnou komunikaci. Dochází k ní například během prezentací a přednášek. Přestože naši prezentaci poslouchá mnoho lidí, zpravidla během ní nedochází ke zpětné vazbě a mluvčí může pocity publika vysledovat pouze z neverbální komunikace. Jedná-li se však o vysílání bez živého publika, je vystupující osoba ochuzena i o tyto zpětné vazby.

Moderátor by měl skrze komunikaci udržovat pozitivní vztahy s hosty. A to od samého počátku, kdy je zve do studia, až po samotné vysílání, kdy by měl udržovat klidnou a příjemnou atmosféru, zajišťující, že se hosté uvolní a budou sdílnější. Určité problémy mohou nastat v případě, kdy je divákům umožněno do pořadu v přímém přenosu volat. Řada z nich se může zachovat neočekávaně, hrubě a podobně. Na takové situace musí být moderátor připraven a bude-li někdo z hostů nebo on sám napadán, očekává se, že na tyto nepřiměřené reakce adekvátně zareaguje (Čertíková, 2012, s. 77-78).

Umění komunikace je bezpochyby jednou z nejvýznamnějších schopností člověka. Umožňuje nám dosahovat určitých cílů, sdělovat si informace a také vytvářet a udržovat mezilidské vztahy.

Přestože lidé nejsou zdaleka jediní, kdo schopnost komunikace ovládá, je to právě člověk, kdo ji má nejpestřejší a nejsložitější. Gruber (2009, s. 16) dodává, že „výrazným rozdílem

mezi lidmi a ostatními tvory je fakt, že jedině u člověka lze zpozorovat rozdíl mezi dobře komunikujícím a špatně komunikujícím“. Člověk disponující vynikající schopností komunikace má oproti člověku v tomto ohledu zaostalejšímu výraznou výhodu, ať už se mezi nimi jedná například o konflikt či o obchodní schůzku. Zásadní myšlenka, že je umění komunikace alfou i omegou případného úspěchu či neúspěchu mezilidské interakce, je zjevná i z motto v úvodu Gruberovy knihy (Tamtéž, s. 5): „*Od druhých lidí nedostanete to, co si spravedlivě zasloužíte, ale pouze to a právě to, co si vyjednáte svými komunikačními schopnostmi a dovednostmi.*“

Na profesionálního moderátora diskusních pořadů jsou pak zejména v oblasti sociální komunikace kladeny abnormálně vysoké nároky. On je vedoucím diskuse, napomáhá zprostředkovávání a shrnování informací publiku a udržuje plynulost a kvalitu celého diskusního pořadu.

1.1 Typy komunikace

Mezilidskou komunikaci lze třídit mnoha způsoby. My se v této kapitole budeme věnovat těm nejběžnějším dělením, samozřejmě také s ohledem na obor moderování. Pro tento úkol se nejlépe hodí vymezení druhů komunikace od Josefa Musila (2010, s. 19-23) a sice na přímou a nepřímou komunikaci, na verbální a neverbální komunikaci, na dělení komunikace dle komunikačního kanálu a na dělení komunikace dle symetrie.

Přímá a nepřímá komunikace

Přímá komunikace je nezbytnou součástí sociální stránky života jedince. Jedná se o přímou vzájemnou interakci mezi dvěma a více osobami, výrazně ovlivněnou verbálním i neverbálním projevem, zahrnujícím například výšku hlasu, či postoj těla. Tento typ komunikace zpravidla probíhá i mezi moderátorem a jeho hosty ve studiu během diskuse.

Nepřímá komunikace je zajišťována skrze třetí faktor, čili komunikační médium. Takovým médiem může být například televize, telefon, kouřový signál, počítač, obraz atd. Médium je prostorově nebo časově odděleno od komunikátora (Antlová, 2003, s.4). Nepřímá komunikace probíhá v případě televizního diskusního pořadu mezi vystupujícími v diskusi a publikem před televizními obrazovkami.

Verbální a neverbální komunikace

Verbální komunikace se dá vymezit vcelku snadno. Je založena na slovech řečených i psaných. Veškerá komunikace, jejímž znakovým systémem nejsou slova, je pak beze zbytku neverbální. (Musil, 2010, s. 20). Vybíral (2005, s. 106) dodává, že verbální komunikace nemusí probíhat jen mezi dvěma a více osobami, ale také uvnitř jednotlivce, vnitřní hlas k sobě samému je totiž rovněž součástí slovní komunikace.

Technika mluveného projevu nepředstavuje žádnou velkou vědu, avšak je třeba dodržovat několik zásad, bez kterých by mohl náš přednes výrazně utrpět na kvalitě. Například dýchání by se mělo skládat ze správného nádechu, kdy preferujeme nádech nosem, protože je hygieničtější, klidnější a hlavně vydatnější než nádech ústy a následně svůj dech zklidníme, abychom nakonec při sdělování informace postupně vydechovali. Možným úskalím v poslední fázi může být jak nedostatek, tak i nadbytek vzduchu. To pak vede k nedokončení sdělované informace, udýchanému projevu a únavě moderátora (Langr, 2005, s. 40-41).

Mezi zásady správné techniky mluveného projevu bychom měli zařadit také hlas a jeho zabarvení. To si však blíže popíšeme až ve 2. kapitole.

Neverbální komunikace byla z historického hlediska dříve, než komunikace verbální. Součástí mimoslovní komunikace je náš postoj, pohled, pohyb rukama, vzdálenost, kterou od protějšku zaujímáme, nebo doteky, které si s protějškem vyměňujeme. A to je jen část znaků, charakterizujících neverbální komunikaci. Skrze neverbální komunikační prostředky dáváme protějšku najevo své emoce a psychický i fyzický stav (ipodnikatel, ©2011). Funkcí neverbální komunikace nemusí být vždy pouze doplňování verbálního projevu, nýbrž i naprosté nahrazení slovní komunikace. Setkat se s tím můžeme například v umění. Třeba takový obraz, nebo baletní vystoupení na nás působí zcela beze slov (Vejířková, 2008, s. 6).

Je samozřejmé, že neverbální komunikace představuje stejně nezbytnou součást moderátora projevu, jako komunikace verbální. Úroveň naší neverbální komunikace se

odráží v povaze. Proto jsou lidé, u kterých bez problémů poznáme, co si myslí a u jiných skrže jejich strnulost a uzavřenost nepoznáme vůbec nic. Nyní si projdeme několik projevů neverbální komunikace úzce spjatých s profesí moderátora.

Úsměv – jsme-li schopni si úsměv ideálně načasovat, můžeme jím vyslat velmi silný příval pozitivní energie. Význam úsměvu má kořeny už v pravěku. V dobách, kdy zuby kolikrát sloužily jako útočná zbraň, se jejich zakrývání bralo jako jistý signál nebezpečí. Podvědomí dnešních lidí to vnímá podobně. Proto zpozorníme vždy, když se na nás někdo usměje. Klasický upřímný úsměv totiž vysílá signál, že protějšek nemá v plánu útočit.

Pohled – stejně jako v denním styku s lidmi platí i během diskusního pořadu to, že „práce“ s očima představuje velmi důležitou součást naší komunikace. Oční kontakt nám slouží jako pomůcka, abychom viděli, zda nám lidé rozumí a zda je obsah našeho sdělení zajímavá. Je také dobré umět s očima pracovat, protože pohledem můžeme od protějšku hodně získat i ztratit. Je-li kolem nás napjatá či rovnou nepřátelská atmosféra, je třeba vyvarovat se dlouhým pohledům do očí, protože to může působit jako akt nepřátelství. Dále je dobré, je-li moderátorův pohled klidný, nikoliv těkavý. Těkavý pohled vzbuzuje v divácích i hostech pocit nervozity.

Pohyb na jevišti – není bez zajímavosti, že diváci mají tendenci sledovat spíše levou část jeviště, než jeho střed, což má na svědomí zřejmě náš zvyk z četby, kdy čteme zleva doprava. Z toho vychází i závěr, že moderátorům pohyb doprava (z pohledu diváka) působí na obecenstvo pozitivně a směr doleva naopak negativně.

Do pohybu na jevišti můžeme zařadit ještě **proxemiku** – tedy využívání prostoru a dodržování správné vzdálenosti mezi lidmi. Je třeba rozlišovat, s kým komunikujeme a podle toho pak volit udržovanou vzdálenost. Přestože jsou vytyčeny určité zóny (veřejná, společenská, osobní a intimní) pravdou je, že je třeba mít na odhad ideální vzdálenosti cit.

Gestikulace (kinezika) a postoj (posturika) – gesta by měla mluvené slovo doplňovat, avšak neměla by od něj nadměru odvádět pozornost. Je-li hovořící moderátor

sebevědomou a zkušenou osobou, bude jeho postoj během sdělení vzpřímený a bude výrazně a zároveň klidně gestikulovat rukama. Na gestikulaci je dobré, že se dá relativně snadno naučit (Langr, 2005, s. 63-66). Dá se říci, že gestikulací redukuje počet slov, jež je třeba vyslovit, aby bylo naše sdělení pochopeno. I bez využití hlasu se dá ukázat velikost nebo způsob nějakého pohybu. Typickým příkladem nám mohou být například sportovní trenéři, kteří se s hráči v poli nemohou zpravidla domlouvat hlasem. A tak přichází na řadu pokyny rukama a řada dalších, třeba i předem připravených signálů, které hráč pochopí i na velkou vzdálenost.

V běžné řeči zpravidla využíváme gesta zcela spontánně. Usnadňují nám tak potřebu se vhodně vyjádřit. Do jaké míry gesta využíváme, to je z velké části věcí našeho temperamentu. Obecně vzato se dá říct, že čím temperamentnější daný člověk je, tím rychlejší a zřetelnější jsou jeho gesta. Je-li gesto vhodně načasováno, může mít zpravidla funkci jakéhosi podtrhávání toho podstatného.

Jako v mnoha dalších věcech platí i v případě gestikulace pravidlo, že extrémů škodí. Přílišná gestikulace kazí celkový dojem z projevu. Je z něj cítit zmatečnost. O to horší je to pak v případě, jedná-li se o gesta ostrá a trhaná. Negativní dopady na projev má však také úplná absence gest. Z takového projevu může vyzařovat strnulost a nepřirozenost. Gesta je tedy vhodné či přímo žádoucí využívat v přiměřené míře, provádět je klidně a s dobrým načasováním a volit pouze ta vhodná.

Není ovšem podstatné pouze to, kdy a jak gesta využíváme, ale také která gesta využíváme. Nějaká útočně působící gesta nejsou v kultivované diskusi na místě, protože v protějšku vzbudí dojem, že je napadán a musí se bránit. Vhodným gestem není ani opakované ukazování na sebe. To na ostatní diskutující zapůsobí tak, že se jedná o arogantního člověka s příliš vysokým egem. Naproti tomu kladným gestem je kupříkladu otevřená ruka, obrácená dlaní nahoru. Z takového gesta vyzařuje otevřenost.

Během komunikace lze narazit také na řadu zlovyků. Automatické pohyby, jako je například klepání prsty do stolu je nevhodné, zavádějící, rušivé a zcela nesouvisející s naším sdělením. Je dobré zapracovat na odstranění těchto zlovyků. V případě

televizních moderátorů jde samozřejmě o nutnost. Obzvláště, když si uvědomíme, že televizní obrazovka zvětšuje a znásobuje a že může řada jinak vcelku přiměřených pohybů působit skrze televizní obrazovku úplně jinak (Čertíková, 2012, s. 83-85).

Vnější vzhled – vzhledem lze kolikrát sdělit okolí více informací, než slovy. Zpravidla bývá zvykem, že lidé, kteří jsou si vědomi blížící se prezentace na veřejnosti skrze televizní kamery dbají na sváteční vzhled svého oděvu. U mužů je nejběžnější oblek a mezi ženami šaty, nebo kalhotové kostýmy. Není-li namísto zcela formální oblečení, je vhodné zvolit alespoň oblečení pohledné, samozřejmě nezmuchlané a čisté. V zásadě jediná, kdo se tohoto zvyku nemusí a vlastně ani nemohou držet jsou nečekaně oslovení lidé, kteří předem netušili, že budou na kameře (Iskanderova, online, cit. 2016-11-20).

Práce s technikou – samozřejmostí by u dnešních moderátorů měl být už i základní um při manipulaci s technikou. Zejména s mikrofonom, dotykovou obrazovkou ad.

Dělení podle komunikačního kanálu

Komunikační kanály tvoří nezbytnou součást diskusního pořadu. Setkat se s nimi můžeme přímo ve studiu při konverzaci mezi přítomnými i během nepřímého kontaktu moderátora s diváky. Záleží na dělení. Možností, jak dělit komunikační kanály je totiž více. Obecně vzato bychom je mohli rozdělit tak, že verbální stránku ztělesňují mluvidla a u neverbální stránky zastupují roli komunikačního kanálu pohyby zbytkem těla (gesta, mimika), vynechat však nesmíme ani komunikační prostředky jako je telefon, televize či kouřové signály (Vacková, online, cit. 2016-08-08).

Jako příklad jiného způsobu dělení můžeme použít public relations (vztahy s veřejností) z jejichž pohledu lze komunikační kanály rozdělit na kanály osobní komunikace a na kanály neosobní komunikace. Jak již název napovídá, osobní komunikace se vyznačuje přímým kontaktem s jedincem či se skupinou. Jedná se tak o nejstarší a nejefektivnější typ komunikace.

Kanály neosobní komunikace dělí mezi komunikátorem a recipientem médium, což zamezuje přímé zpětné vazbě. (Svoboda, 2006, s. 23).

Symetrie komunikace

Symetrií komunikace je myšlena vyváženost podílu jednotlivých účastníků na komunikaci. Je-li komunikace symetrická, znamená to, že se role komunikátora a recipienta pravidelně střídají. Pro asymetrickou komunikaci je naopak typické, že má jedna z osob více prostoru v komunikaci. Obvykle za to může vyšší postavení komunikátora, než recipienta – např. nadřízený k podřízenému, nebo učitel k žáku (Týdeník školství, online, cit. 2016-08-08). Pro diskusní televizní pořady je běžná symetrická i nesymetrická komunikace. Na komunikaci symetrickou (byť třeba ne dokonale) narážíme při rozhovoru moderátora s hosty, nebo když hosté komunikují mezi sebou. Asymetrická komunikace je pak typická pro situaci, kdy moderátor hovoří k divákům přes televizní obrazovku. V takovém případě nemá divák obvykle možnost okamžitě reagovat. Určitou výjimku v tomto smyslu tvoří interaktivní pořady typu Hyde Park (90'), kam má divák možnost zatelefonovat, nebo zveřejnit svůj názor či dotaz přes sociální sítě jako je Facebook nebo Twitter.

Chceme-li obecně vzato dosáhnout symetrie v komunikaci, můžeme naši snahu podpořit následujícím způsobem. Je nezbytné hovořícímu protějšku dát dostatek prostoru a pozorně mu naslouchat, abychom mohli reagovat smysluplnou a pokud možno také stručnou otázkou, nepřesahující hranici dvou až tří vět. Pokud otázku položíme dobře, bude na ni možné odpovědět stručně a jasně, nikoliv však jednoslovně, protože to by symetrii komunikace spíše uškodilo (Musil, 2010, s. 25).

1.2 Masová komunikace

Typickým příkladem asymetrické komunikace je i komunikace masová. Přestože termín masová komunikace není dodnes jednoznačně vymezen, většina lidí si pod ním představí totéž. Pojem „masa“ značí velké množství (příjemců apod.) a pojem „komunikace“ zase značí vysílání a přijímání dané informace. Jedná se tedy o oslovování

početného a nesourodého publika obvykle skrze tisk, rozhlas, televizi a další tzv. „masová média“ či „masmédia“, která jsou pro proces masové komunikace nezbytná.

Význam a vliv masových médií je obrovský. Bez přehánění by se dalo říci, že řídí svět. Jsou zdrojem vlivu, jsou zdrojem informací a jsou zdrojem slávy. Mají velký podíl na tom, co si myslíme a co nám přijde normální (McQuail, 2007, s. 30-31).

Základní funkcí médií je zprostředkovat získané informace publiku. Masmédia ve své podstatě zbořila hranice světa a dnes nám běžně předkládají informace z druhého konce planety. Jsou zdrojem cenných informací a také zábavy.

Už vznik tisku představoval pro tehdejší společnost dosud nevídaný krok kupředu zejména po stránce informační. Jeho role byla v mnoha historických momentech zásadní. Dnešní moderní média stále informují a stále ovlivňují dění ve světě, ale jsou dnes mnohem všestrannější. Mezi pozitivní přínosy bychom mohli zařadit například snadné zpřístupnění zábavy a kultury masám, přínos velmi detailních a aktuálních informací z domova i ze světa, stmelení společnosti, bezprostřední poznání, jehož důsledkem může být například velká vlna solidarity k potřebným, a nebo okamžité šíření závažných zpráv.

Média v sobě však neskrývají jen pozitivní stránky. Řadu předchozích pozitiv lze snadno přeformulovat tak, aby z nich vznikla negativa. Zpřístupnění kultury médií mnozí považují za degradaci této tvůrčí stránky lidské činnosti až na samé dno a bezprostřednost zase zpřístupňuje médiím schopnost s lidmi manipulovat (Musil, 2010, s. 100-101). Ostatně, u manipulace ještě chvíli zůstaneme. Dnes není nejmenších pochyb o tom, že média slouží mimo jiné jako nástroj propagandy. Co to vlastně propaganda je a jaké známe její typy?

Propaganda

Propaganda je rozšiřování určitých názorů či informací za účelem vyvolat určité postoje či jednání. Charakteristické pro ni je, že záměrně zkresluje fakta. K ovlivňování nezdědka využívá lidských slabostí, jako je strach či nenávisť (Media Guru, online, cit. 2016-08-08).

Určit hranici, kde propaganda začíná a kde končí je velice složité. Prakticky každé sdělení v sobě obsahuje nějaký přesvědčující obsah, ať už to byl úmysl či nikoliv. Dělení na záměrnou a neplánovanou propagandu může být poněkud matoucí, protože podvědomě lze šířit také ideologii, kterou autor sdělení uznává a podporuje.

Propagandu lze šířit mezi jednotlivce, stejně jako na masových shromážděních. Zejména k oslovování celé masy naráz jsou vhodná veškerá média.

K šíření určitých myšlenek však není vždy nutné používat hlas či písmo. Propaganda se může skrývat prakticky ve všem. Jejím prostředkem může být například budova, socha nebo vlajka.

Propagandu lze dělit následujícím způsobem:

- **Politická propaganda** – jejím hlavním cílem je zisk či udržení politické moci.
- **Ekonomická propaganda** – tento typ známe velmi dobře z médií. Má za úkol přimět lidi kupovat či prodávat zboží.
- **Válečná propaganda** – jejím posláním je posílení morálky vlastního lidu a vojenských jednotek. Zároveň se snaží o demoralizaci nepřitele.
- **Diplomatická propaganda** – je zaměřena na vztahy s jinými státy. Snaží se vyvolat nenávisť či sympatie k vybraným státům.
- **Didaktická propaganda** – často pozitivní. Vzdělává populaci a upozorňuje na hrozby. Šíří osvětu například v boji proti nebezpečným nemocem nebo špatným společenským návykům.
- **Ideologická propaganda** – šíření ideologie (například nacismus nebo komunismus).
- **Úniková propaganda** – poskytuje zábavu masám, aby se tyto masy podvolily určitým plánovaným cílům.
- **Racionální propaganda** – jejím základem jsou logika a fakta (ovšem pouze ta fakta, která se hodí zadavateli propagandy) nehodící se fakta se zamlčují.
- **Kvazi-racionální propaganda** – racionálně slabé argumenty jsou zesilovány narážkami a asociacemi.
- **Emocionální propaganda** – subjektivní myšlenky jsou předkládány s nadšením a abnormálním zanícením (Moderní dějiny, online, cit. 2016-08-17).

1.3 Psychologie lidské komunikace

Tato psychologická disciplína se zabývá rozbořem uskutečňovaných sdělení slovního i neslovního charakteru druhému člověku v psychickém, sociálním a fyzikálním kontextu, ať už se jedná o úmyslné komunikování, či nikoliv. Předmětem jejího zájmu je také vznik a zakódování zprávy a následná schopnost recipienta přijatou zprávu rozluštit a pochopit. Psychologie lidské komunikace řeší také účinky sdělení - tedy, jaký dopad mají jednotlivé zprávy na účastníky diskuse.

Tato disciplína chápe komunikaci jako cestu k pozměňování myšlenek, postojů i emocí protějšku, čímž jsme se blíže zabývali již v předchozí kapitole o masových médiích a jejich vlivu a dopadu na publikum (Vybíral, 2005, s. 28-29).

Průběh komunikace je mimo jiné významně ovlivněn charakterem účastníků. Povaha jedince se však neodráží pouze ve vztahu k ostatním lidem, ale samozřejmě také ve vztahu k sobě samému (Nakonečný, 2009, s. 455-457).

S ohledem na profesi moderátora v televizním diskusním pořadu lze tedy předchozí řádky této podkapitoly shrnout tak, že je nezbytné klást důraz na to, co sdělujeme, komu to sdělujeme a jak to sdělujeme. Je třeba sdělit informaci srozumitelně, aby ji protějšek pochopil. Moderátor televizního diskusního pořadu musí brát ohled nejen na hosty, kterých se táže, ale také na publikum, které by se nemělo v probírané věci ztrácet.

2 Rétorika

Rétorika (z řeckého *rhesis* = řeč), neboli řečnictví, je jazykovou disciplínou, plně rozvinutou a vyučovanou již v antickém Řecku. Jejím hlavním cílem obvykle je pomocí verbálního projevu ovlivnit posluchače a získat ho tak na svou stranu (Žantovská, 2015, s. 85-86). Je-li moderátor vynikajícím řečníkem, má to na jeho profesi pozitivní dopad. Ale pokud je takový kvalitní rétor moderátorem diskusního pořadu, platí toto tvrzení dvojnásob. Ať už se jedná o zábavný či politický diskusní pořad, kvalitní řečník v roli moderátora může snáze ovlivňovat hosty a také se bude jevit divácky atraktivnější než moderátor v tomto ohledu slabší či méně zkušený.

2.1 Rétorika a technika řeči

Kvalitní mluvený projev by měl být součástí výbavy každého profesionálního moderátora. K mluvení nám slouží mluvidla, která můžeme rozdělit do tří hlavních oblastí – respirační, fonační a artikulační.

Respirační oblastí rozumíme dechové ústrojí. Dech je nezbytnou součástí mluvení a správné nadechnutí (ne příliš mnoho a ne příliš málo) se poté odráží v celkové kvalitě přednesu. Přestože by se mohlo na první pohled zdát, že dech je samozřejmá věc, která si nežadá žádných cvičení, není tomu tak. Profesionální mluvčí či moderátor se musí naučit s dechem pracovat. Musí umět dech uklidnit a při nádechu pak musí přesně odhadnout množství dechu, potřebného ke sdělení souvislé části projevu.

Fonační oblastí myslíme ústrojí hlasové. Právě zde se hlas utváří a částečně formuje. Z této oblasti pak vychází několik požadavků pro kvalitní projev. Hlas mluvčího by měl znít pokud možno zdravě, je-li hlas unavený či chraptivý, má to na posluchače negativní dopad. S tím souvisí i další požadavek, že hlas by měl být zvučný a barevný, tak, aby se posluchačům dobře poslouchal. Naprostou samozřejmostí by pak u profesionálních mluvčích či moderátorů měla být správná artikulace.

Artikulační oblastí je myšleno hláskovací ústrojí. Mimo schopností žvýkat či sát je tato oblast z mluvního hlediska nezbytná pro tvorbu hlásek. Pomocí mluvidel lze regulovat

proud vzduchu při výdechu a tímto způsobem pak můžeme měnit i hlas (Langr, 2005, s. 40-46).

Chceme-li, aby artikulace působila profesionálně a důvěryhodně, musíme dbát na její přesnost a také vyváženost. Artikulační vyváženost spočívá v tom, že souhlásky i samohlásky vyslovujeme stejným způsobem. Pokud budeme vyslovovat souhlásky důrazněji, než samohlásky, mohla by být z naší řeči cítit určitá napjatost a ostrost.

V opačném případě, tedy kdybychom se v naší řeči opírali spíše o samohlásky, utrpěla by srozumitelnost a naše sdělení by působilo příliš měkce. Je žádoucí, abychom vyslovovali všechny hlásky stejně zřetelně.

Způsob artikulace je do jisté míry vrozený. Ovlivňovat jej mohou naše anatomické dispozice nebo temperament. Z někoho cítíme spíše přívál energie či pohody, z jiného může být cítit napjatost nebo zpomalenost.

Cvičení, jak se zlepšovat v artikulaci, je mnoho. Od cviků na uvolnění mimického svalstva, až po cvičení pohyblivosti jazyka. My si zde detailněji popíšeme alespoň artikulační přípravu před výkonem ve studiu. Jedná se o několik cviků, pomocí kterých se bezprostředně před samotným moderátorským či jiným artikulačně náročným úkolem můžeme lépe připravit na kvalitní výkon.

Prvním tipem, vedoucím k lepšímu artikulačnímu výkonu je čtení nějakého textu s libovolnou překážkou skousnutou v ústech. Cílem je, abychom i přes překážku dokázali přečíst text srozumitelně. Tímto cvičením si navýšíme náročnost projevu, a když pak onu překážku odstraníme, artikuluje se nám podstatně snáze a příjemněji.

Cítíme-li, že je naše artikulace povolena, může nám pomoci protitlak. Opět si vybereme libovolný text ke čtení a během jeho hlasitého vyslovování tlačíme dlaní na hranu stolu, pevněji stiskneme pero v ruce, nebo jiným způsobem, vytvoříme protitlak. Díky tomu dosáhneme zpevnění. Protitlak se doporučuje také v případě, kdy máme v textu špatně vyslovitelné slovo. Protitlakem můžeme dosáhnout jeho bezchybného vyslovení bez známky zaváhání.

V případě opačného problému, kdy je naše výslovnost nepříjemně ostrá a je z ní cítit napětí, pomůže nám obyčejné hluboké vydechnutí. Pro lepší plynulost odřikáváme text s představou, jak do sebe slova přesně zapadají.

Poslední tip je logický a jednoduchý. Měli bychom si nanečisto pročitat texty, které se chystáme sdělovat. Díky tomu dosáhneme větší jistoty v jejich prezentování, protože budeme znát rizikové části textu a bude-li to v naší kompetenci, můžeme například ještě pozměnit slova, která nám dělají problém (Čertíková, 2012, s. 17-19).

Moderátor diskusního pořadu by měl mimo techniku řeči disponovat také vybraným jazykem. Není pochyb o tom, že moderátoři dnes výrazně ovlivňují řadu diváků a posluchačů po jazykové stránce a proto by se mělo od těchto lidí požadovat, aby byli dobrým jazykovým vzorem. Moderátoři by neměli přiživovat pokleslou formu jazyka, měli by se vyhýbat vulgaritám a podporovat svým projevem šíření vysoké úrovně mateřského jazyka. Toto poslání samozřejmě neplatí vždy. Jsou i případy, kdy by spisovný jazyk vysoké úrovně nebyl nejvhodnějším stylem vyjadřování, ale to platí pouze pro specifické případy. Jinak by mělo být zcela samozřejmé, očekávat od moderátorů stejně vybraný jazyk, jako očekáváme například od spisovatelů nebo novinářů.

Není bez zajímavosti, že český jazyk je jedním z nejpropracovanějších a zároveň také nejbohatších jazyků na světě. Proto je na místě jeho bohatství náležitě využívat a dbát na to, aby neklesala jeho kvalita. Konkrétně spisovný jazyk je nejreprezentativnější z útvarů a v minulosti už nejednou pomohl sjednotit národ, čelící těžkým zkouškám.

Český spisovný jazyk můžeme dělit na následující formy:

- Hovorový spisovný jazyk – ten užíváme běžně v přímé konverzaci.
- Umělecký spisovný jazyk – zásadní je u něj výběr slov. Mimo složky rozumové musí umělecký jazyk zapůsobit i na složku citovou.
- Publicistický jazyk – stěžejní je pro něj přehlednost, srozumitelnost a aktuálnost projevu.
- Odborný spisovný jazyk – jak již název napovídá, je pro něj typická zejména vědeckost a přesnost vyjádření.

Dělit můžeme nejen formy jazyka, ale také druhy spisovné výslovnosti, což je další věc, se kterou se jak v každodenním životě, tak samozřejmě také v diskusním pořadu běžně setkáváme.

Druhy spisovné výslovnosti jsou následující:

- Styl základní – je zcela neutrální. Typické například pro rozhlasové hlášení.
- Styl vyšší – charakteristická je pro něj pomalejší výslovnost a slavnostnější způsob.
- Styl nižší – rychlejší a příliš nedbající na výslovnost. Jedná se o typicky konverzační styl (Langr, 2005, s. 56).

2.2 Rétorické triky a manipulace

Rétorickou manipulaci bychom mohli charakterizovat jako vědomé ovlivňování vybrané osoby skrze manipulativní techniky za účelem prosazování svých cílů. Každý z nás již byl někdy obětí těchto praktik a zároveň bychom asi jen stěží našli někoho, kdo nikdy nebyl v roli manipulátora.

Existuje nespočet způsobů manipulace. Jejich hlavní součástí bývají „špinavé“ triky jako je lhaní, přetvářka, zneužití důvěry, zákeřnost a podobně. Cílů, kterých se dá tímto způsobem chování dosáhnout, je rovněž mnoho. Účelem takové manipulace může být snaha k sobě oběť připoutat, donutit ji, jednat proti svým zájmům, posílit vlastní pozici ve skupině, nebo někoho znejistit. Nyní si uvedeme alespoň jeden příklad jednodušší manipulativní techniky (Beck, 2007, s. 9-12).

Technika kontrastu - tuto techniku využíváme tehdy, chceme-li posílit svou pozici ve skupině a udělat na okolí dojem. Cestou k úspěchu v této technice je snaha mluvit ve srovnáních a porovnávat se zásadně s těmi, kteří jsou na tom hůře, než my.

Příklady: „Většina personálu byla propuštěna. Já jsem si své místo udržel, ale musím počítat se snížením platu“ místo prostého „snížili mi plat“.

„Náš obrat se ve srovnání s minulým rokem výrazně zvýšil“ místo přesnějšího výroku „obrat naší firmy stoupá jen pomalu“ (Beck, 2007, s. 150-153).

2.3 Vady řeči

V této kapitole si stručně uvedeme pár příkladů řečových vad, které znevýhodňují či přímo znemožňují vykonávání profese moderátora či mluvčího. Mezi ně mimo jiné patří špatná artikulace, šišlání, příliš rychlá/pomalá mluva, kladení důrazů tam, kde být nemají, problém s vyslovováním některých hlásek apod.

Absence výrazných vad řeči by měla být bezpochyby významným kritériem při volbě správného moderátora. Dokud takový nedostatek ve verbálním projevu odhalí pouze jazykový lektor, či logoped, lze to ještě tolerovat, pokud je však vada natolik výrazná a iritující, že ji postřehne i běžný divák, je třeba problém řešit. Možnosti jsou vesměs dvě. Buď se moderátor díky odborné pomoci či vlastnímu úsilí vady zbaví, nebo by měl raději zvolit jinou profesi.

3 Moderování

Profese moderátora se výrazněji prosadila až v osmdesátých letech dvacátého století. Samotný termín „moderátor“ má základ v latině, kde slovo „moderatio“ znamená umírněnost či sebekontrolu a termín „moderator“ lze přeložit jako krotitel či usměrňovatel. Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, profesionální moderátor by měl disponovat řadou schopností a znalostí – samozřejmě by měla být zejména jeho vynikající práce s jazykem, přehled o aktuálním dění a určitá znalost některých vědních disciplín, například politologie, psychologie či sociálních věd.

Smutným a dnes velice často vídaným jevem jsou amatérští moderátoři v rádiích či na televizních obrazovkách, kteří nedisponují prakticky žádným z požadavků na tuto profesi a jejich jedinou „vstupenkou“ k této prestižní činnosti je zvučné jméno či vzhled.

3.1 Historie moderování

Za jakýsi předobraz moderátorské profese můžeme považovat hlasatele v antickém Řecku. Jeho úkolem bylo organizovat diskuse lidového shromáždění k nepřijatým návrhům. Tato funkce pochopitelně nespĺňovala řadu zásad dnešního moderátora, ale schopnosti dobře hovořit, mít přehled o probíraném problému a disponovat zvučným hlasem byly vyžadovány již tehdy. Vesměš stejné požadavky byly kladeny i na tzv. koryfaiose. Tato postava byla nepostradatelnou součástí řeckého divadla, neboť sdělovala publiku důležité informace a poznámky k dění na jevišti.

Ve středověku se moderátorské profesi nejvíce podobala role trubadúra. Cílem jeho práce bylo především pobavit. Trubadúři disponovali řadou přejatých i vlastních humorných textů, kterými pak bavili publikum. V měšťanském prostředí tuto roli částečně zastoupili studenti vysokých škol.

Kromě trubadúrů lze do podobné skupiny zařadit také tzv. jokulátory. Tento latinský termín značí univerzálního baviče. Většinou šlo o kočovníka, který cestoval mezi městy a na tržištích prezentoval svůj um. Přestože se to může zdát překvapivé, valná většina těchto jokulátorů byla velice vzdělaná a někdy byly součástí jejich vystoupení trefné kritické výpady k aktuálnímu stavu světské i církevní moci.

Pohlédneme-li mezi ty nejvznešenější vrstvy tehdejšího obyvatelstva, zjistíme, že vůbec nejbliže měla k dnešním moderátorům funkce herolda. Člověk na pozici herolda byl součástí panovníkova dvora a jeho hlavním úkolem bylo vedení a usměrňování plesů, audiencí a dalších společenských zábav a akcí.

V 18. století dostali moderátoři šanci předvést svůj um v kabaretech. Slavná éra kabaretů začala ve Francii, odkud se pak rozšířila do celé Evropy. Tyto zábavné podniky nabízely publiku široký repertoár uměleckého projevu tanečními čísly počínaje a zábavnými scénkami konče. Účinkující v kabaretu museli komunikovat s hledištěm, improvizovat a humorně glosovat, což už hraničilo s „plnohodnotným“ moderováním.

V 70. letech 19. století byly kabarety nahrazeny salony. Obsah se prakticky nezměnil, jen obecnstvo se zúžilo na uzavřenou společnost. Není bez zajímavosti, že v salonu Niny de Villars poprvé předvedl Charles Cros svůj vynález – monolog.

Dvacáté století s rozvíjejícím se rozhlasem a televizí zcela pozměnilo vnímání moderátora a jeho profese. Jevištní uvaděči jsou upozaděni a největší pozornosti se těší moderátoři televizní a rozhlasové, což platí dodnes (Langr, 2005, s. 5-8).

3.2 Moderátor v rádiu a televizi

První pravidelné rozhlasové vysílání bylo zahájeno ve Spojených státech amerických už v roce 1920. Československo se dočkalo o tři roky později. 18. května 1923 zahájil své pravidelné vysílání Československý rozhlas. Program trval pouze hodinu denně a jeho náplní byly zprávy a hudební produkce (Radio Praha, online, cit. 2016-10-24).

Přestože z historie známe řadu předchůdců současného moderování, není pochyb o tom, že za dnešní nejtypičtější podobou moderátorské profese stojí televize. U nás bylo pravidelné černobílé vysílání zahájeno 25. února 1954 (Česká televize, online, cit. 2016-08-08). Pravidelného barevného vysílání se Československo dočkalo v roce 1973 (Langr, 2005, s. 88). Na početný zástup moderovaných pořadů si ale diváci museli počkat až do pádu totalitního režimu v roce 1989 (Česká televize, online, cit. 2016-08-08).

Na rozdíl od filmu, který televiznímu vysílání předcházela, se televize již zrodila jako zvukové médium, a tak potřebovala jen pár let na to, aby ukázala svou výjimečnost a potenciál, který si ostatně zachovala až dodnes.

Přestože existují i výjimky v podobě interaktivních reakcí diváků nebo jejich přítomnosti přímo ve studiu, je obecně vzato zásadním úskalím moderování v elektronických médiích neviditelnost publika. Ať už se jedná o monolog či dialog, moderátor zpravidla nemá možnost sledovat ohlasy diváků a pohotově se jim přizpůsobovat. Z toho vyplývá, že moderátorův projev by měl být od samého počátku pečlivě orientován na toto neviditelné publikum. Projev by měl být srozumitelný pro co největší množství diváků či posluchačů a měl by u nich vzbudit požadované emoce.

Moderátor si musí diváky získat a udržet si je. Lidé, sledující pořad, mohou být rozptylováni maličkostmi ve svém okolí a výzvou pro moderátora je, aby se tak dělo co nejméně. Součástí tohoto procesu je i moderátorův důraz na detail. Bude-li z moderátorova projevu zjevná faleš, neupřímnost nebo strnulost, může to diváky odradit. V případě televizní obrazovky je odhalování těchto detailů k vystupujícím obzvláště nemilosrdné.

Na konci této podkapitoly věnujme krátký odstavec mluvenému slovu. Protože má mluvené slovo v televizi výrazný dopad na publikum, měl by být moderátorův projev kultivovaný, zachovávající normu spisovné češtiny, ale zároveň to neznamená, že by mluvčí neměl svůj projev doplnit o hovorové výrazy, které sdělení obohatí. Nemusí jít vždy o jednoduchý úkol a proto může být vítanou výhodou moderování v televizi a rádiu možnost sebehodnocení. Dokáže-li být moderátor sebekritický, může v záznamu svého vystoupení odhalovat chyby a následně pracovat na jejich nápravě.

3.3 Historie vybraných diskusních pořadů

Chceme-li nahlédnout do historie diskusních pořadů, musíme zabrousit do zahraničí, zejména pak do Spojených států amerických. Takzvaná talk show (talk – hovořit, show – zábava), jak Američané a Australané nazývají zábavné diskusní pořady, má ve Spojených státech tradici trávající déle než půl století.

Mezi vůbec první americké diskusní pořady lze zařadit The Ed Sullivan Show moderátora Eda Sullivana, vysílanou od roku 1948 do roku 1971 a pak talk show Joa Franklina, která měla premiéru v roce 1951 a pro její velkou oblibu vydržela na televizních obrazovkách až do roku 1993.

Další pořadem tohoto typu byla a stále je noční The Tonight Show, vysílaná americkou televizní stanicí NBC. První díl se vysílal již v roce 1954 a postupem času z pouhé lokální newyorské show vystoupal až na samý vrchol žebříčku nejpopulárnějších zábavních diskusních pořadů ve Spojených státech.

Dalším Američanem, kterého si ve spojitosti s historií amerických talk show zmíníme, je Johnny Carson. Zejména v 60. a 70. letech bylo vliv Carsona a jeho pořadu The Tonight Show Starring Johnny Carson natolik velký, že významně zasahoval do tzv. trendů americké kultury. Sám Carson byl vynikajícím moderátorem, který vynikal zejména svou schopností pohotově reagovat na své hosty. Jeho osoba se tak přirozeně stala vzorem pro mnoho následovníků z řad moderátorů diskusních pořadů, například pro Davida Lettermana, známého moderátora pořadu Late Show with David Letterman, vysílaném na televizní stanici CBS.

V předchozích řádcích jsme si nastínili historii amerických late night shows, což je nejpopulárnější druh americké televizní zábavy. Jak již název většiny těchto pořadů napovídá, vysílají se zpravidla pozdě večer. Výběr hostů je většinou cílen na osobnosti ze světa zábavy, hudby či filmu. Zvykem je, že moderátor sedí za stolem a postupně si zve své hosty. Často je pořad obohacen také o úvodní výstup moderátora, vztahující se většinou k nějaké aktuální problematice nebo o nějaké pěvecké či taneční vystoupení. Jedním z nejoblíbenějších pořadů tohoto typu je v současnosti Conan moderátora Conana O'Briena.

Druhým typem zábavních diskusních pořadů je takzvaná tabloid talk show, pro kterou je charakteristické bulvární pojetí. Působí na emoce a probíranými tématy jsou často i kontroverzní témata. Jako asi nejpopulárnější americký pořad tabloid talk show lze jmenovat The Oprah Winfrey Show. Přesto a nebo právě proto, že se pořad zabíral značně kontroverzními tématy byl velmi kladně přijat publikem a na obrazovkách vydržel od roku 1986 až do roku 2011. Sama moderátorka si v dobách největší slávy pořadu

vybudovala status jedné z nevlivnějších celebrit Spojených států amerických (Černý, online, cit. 2016-08-12).

Není žádným tajemstvím, že se řada českých moderátorů americkými pořady více či méně inspirovala. Pojdme se tedy nyní podívat na vybrané diskusní pořady vysílané u nás v České republice.

3.3.1 Zábavné diskusní pořady v ČR

Následující diskusní pořady byly vybrány z toho důvodu, že jsou součástí dotazníkového šetření. Jedná se zpravidla o ty nejpoblárnější diskusní pořady současnosti s výjimkou Konfrontace Petra Fischera, která může sloužit jako určitý protipól ke všem ostatním. V této i příští podkapitole se stručně seznámíme s historií i průběhem každého vybraného pořadu a představíme si jejich moderátory.

Do výzkumu nebyl záměrně zařazen moderátor Marek Eben s pořadem Na plovárně. Důvodem pro toto rozhodnutí je fakt, že je Marek Eben v poslední době mnohem více spojován s moderováním soutěžních pořadů typu StarDance, než se svou talk show Na plovárně a to by mohlo mít zásadní dopad na objektivitu hodnocení jeho působení v diskusním pořadu.

Uvolněte se, prosím a Show Jana Krause

Koncept pořadu Jana Krause Uvolněte se, prosím, lze zařadit mezi typické late night show. Moderátor si do jednoho dílu zval zpravidla tři hosty. Zajímavé bylo, že první dva hosté bývali obvykle všeobecně známí, zatímco třetí, poslední host, byl většinou neznámým člověkem, vymykajícím se určitou schopností, nezvyklým koníčkem či povoláním.

Pořad Uvolněte se, prosím se vysílal od listopadu 2004 do června 2010. Jeho první roky na televizní obrazovce se nesly na vlně úspěchu. Avšak postupem času začala popularita pořadu upadat a navíc docházelo k čím dál častějším roztržkám mezi moderátorem Janem Krausem a Radou České televize, což vedlo v polovině roku 2010 k oznámení, že pořad na České televizi končí.

Diváci však na Krausův nový diskusní pořad nemuseli čekat dlouho. Již v září 2010 se na obrazovky vrátil se svým pořadem Show Jana Krause na stanici Prima family. Až na televizní kanál a místo natáčení se v pořadu nezměnilo prakticky nic od původního Uvolněte se, prosím (Černý, online, cit. 2016-11-08). Přestože i Show Jana Krause ztratila od dob své největší slávy část sledovanosti, drží si svůj nynější průměrný počet diváků na hranici kolem půl milionu. Například díl z prvního září 2016 měl sledovanost 547 tisíc diváků starších patnácti let (Media Guru, online, cit. 2016-12-08).

Všechnopárty

Talk show Všechnopárty vysílají na ČT1 již od roku 2005. Jeden díl pořadu moderátora Karla Šípa, je dlouhý přibližně 45 minut a tvoří jej obvykle příjemné a nenucené povídání se třemi hosty. Natáčí se v divadle Semafor.

Sám moderátor Karel Šíp se vyjádřil ke Všechnopárty takto: *„Potkal jsem se díky Všechnopárty s mnoha úžasnými lidmi, které bych jinak určitě nepotkal. Je těžké jmenovat, je jich hodně,“* říká Karel Šíp a dodává: *„Vždycky mě těší a tak trochu i překvapí, když z naší čiré improvizace vznikne veselo. I když naopak otevřeně přiznávám, že ne s každým se mi podařilo navázat ten správný kontakt, vést debatu tím správným směrem. Nikdy však vinu nepřičítám hostům, ale sobě, protože jsem tam od toho, abych rozhovor vedl tak, aby se host cítil dobře a divák se nejen bavil, ale i něco dověděl“* (Česká televize, online, cit. 2016-11-09). Pořad se těší vysoké sledovanosti. Divácky nejúspěšnější díl za listopad 2016 se dokonce blížil k hranici jednoho milionu diváků (Česká televize, online, cit. 2016-12-08).

Exkluziv a Exkluziv Kateřiny Brožové

Herečka Kateřina Brožová přijala moderátorskou úlohu na TV Barrandov v pořadu Exkluziv! v lednu roku 2013. Později byl název pořadu rozšířen ještě o jméno moderátorky. Specifikum Exkluzivu Kateřiny Brožové nevězí pouze v samotné osobě Brožové, na jejíž moderátorskou úlohu není publikum zvyklé, ale také v tom, že si pozvaní hosté ze světa showbusinessu berou do pořadu i své příbuzné. Podobně jako u Všechnopárty se i v Exkluzivu moderátorka snaží vézt se svými hosty uvolněný rozhovor. Jeden díl pořadu trvá zpravidla půl hodiny (Media Master, online, cit. 2016-11-12).

Konfrontace Petra Fischera

Konfrontace Petra Fischerta je diskusním kulturně-kritickým pořadem, který nelze jednoznačně zařadit a má prvky talk show i publicistiky. Od konkurence se částečně odlišuje výběrem hostů. Kromě moderátorů, herců či zpěváků diskutuje i s nakladateli, filozofy, architektky nebo lidmi se zajímavými koníčky.

Každý týden se Konfrontace Petra Fischera zaměřuje na určitý fenomén, který následně probírá se dvěma hosty. Zhruba v polovině půlhodinového dílu přináší určité oživení změna prostředí, protože moderátor Petr Fischer za jedním hostem přijede a natáčí v jeho prostředí, zatímco druhého si zve k sobě do studia České televize.

Přestože pořadu chybí lesk typické talk show, je diskuse bohatě doprovázena fotografiemi, videi, hudbou a dalšími technickými vymoženostmi dnešní doby. Pořad se vysílá na ČT art od září 2014 (Česká televize, online, cit. 2016-11-15).

3.3.2 Politické diskuse

Politickým diskusím byl v Československu dán prostor až po roce 1989. Již v říjnu roku 1990 začala Česká televize vysílat pořad Co týden dal s moderátorem Otakarem Černým, který divákům zprostředkoval bližší pohled na nově formovanou politickou scénu a její představitele. Když pořad v roce 1993 dočasně zanikl, byl nahrazen podobnou diskusí se stručným názvem Debata.

V roce 1994 přišla se svou politickou diskusí i televize Nova. Pořad se jmenoval Sedmička a tak, jak je u politických diskusí dodnes zvykem, se vysílal v neděli po poledni. V roli moderátora se postupně vystřídal pět moderátorů – Jan Vávra, Jana Bobošíková, Michaela Jílková, Martin Veselovský a Jitka Obzinová.

Dále následovaly politické diskuse V pravé poledne, Špona, či speciální předvolební diskuse s předsedy politických stran Karanténa (Hustáková, online, cit. 2016-11-16).

Kotel a Máte slovo

Moderátorka Michaela Jílková se výrazně zapsala do myslí diváků s pořadem Kotel, který vysílala stanice Nova od roku 1998 (CSFD, online, cit. 2016-11-17). Do

každého dílu si pozvala jednoho politika, kterému mohli diváci pokládat otázky na libovolné téma. V důsledku upadající sledovanosti byl pořad po necelých osmi letech vysílání ukončen.

Podobně jako v případě Jana Krause využila i Michaela Jílková příležitosti u konkurence a na začátku roku 2008 oslavila návrat na televizní obrazovky s pořadem České televize Máte slovo. Přibližně hodinový pořad s živým publikem se zaměřuje na problémy běžného občana v České republice. Diskutovat o nich chodí jak lidé z řad laické veřejnosti tak i odborníci (Česká televize, online, cit. 2016-11-17). S tímto konceptem prý přišla sama moderátorka (idnes, online, cit.2016-11-17).

Otázky Václava Moravce a Fokus Václava Moravce

Pořad České televize Otázky Václava Moravce vidáme na televizních obrazovkách každou neděli již od roku 2004. Každý díl je zahájen výstupem moderátora, který divákům sdělí probírané téma. Následuje diskuse s pozvanými hosty, kterými jsou zpravidla čeští politici (Hustáková, online, cit. 2016-11-18).

Na začátku roku 2015 přišla Česká televize s dalším pořadem moderátora Václava Moravce. Měsíčník Fokus Václava Moravce se tematicky zaměřuje na mediálně přehlížené fenomény dnešní doby. Jádrem pořadu je i v tomto případě diskuse se zajímavými hosty. Jeden díl pořadu je dlouhý přibližně dvě hodiny (Česká televize, online, cit. 2016-11-17).

Nedělní partie a Partie

Politický diskusní pořad Nedělní partie měl premiéru na obrazovkách televize Prima již v roce 1998. Později byl název zjednodušen o odebrání přídavného jména. Na postu moderátora se postupně vystřídali Petr Šimůnek, Daniel Takáč, Jan Punčochář a dnes moderující Terezie Kašparovská a Tomáš Hauptvogel (Hustáková, online, cit. 2016-12-10). Partie se vysílá v neděli od jedenácti hodin, tedy hodinu před začátkem Otázek Václava Moravce na České televizi. Jeden díl má zhruba 50 minut (CSFD, online, cit. 2016-12-10).

3.4 Úloha moderátora v diskusním TV pořadu

Moderátor pořad řídí a zprostředkovává jeho obsah publiku. Aby svou profesi vykonával dobře, musí vždy zastávat několik základních rolí.

Organizační role – moderátor by měl diskusi přiřadit určitou strukturu. Musí stanovit probíraná témata, logicky je seřadit a rozhodnout, kolik času je k probírání dané záležitosti ideální a kdy už je vhodné přejít na další téma.

Součástí této role je i úvod a závěr, kdy moderátor svým monologem seznámí publikum s hosty a odůvodní výběr zvolených témat.

Řídící role – jak již název napovídá, jedná se o řízení a usměrňování diskuse. Moderátor by měl spravedlivě udělovat slovo jednotlivým účastníkům diskuse, měl by být připraven a schopen na hosty adekvátně reagovat a řešit případné konflikty. Vyhýbá-li se některý z hostů odpovědi na otázku nebo reaguje-li na jiné téma, má moderátor právo jej přerušit a vyžadovat konkrétní odpověď nebo na odpověď nečekat a pouze usměrnit diskusi zpět na probírané téma.

Zprostředkující role – moderátor televizní diskuse musí neustále myslet na diváky u televizních obrazovek. Pořad je třeba prokládat výstupy k publiku. Nejčastější je tzv. reformulace (nová formulace, zjednodušení) (Lošťáková, online, cit. 2016-07-29).

3.5 Zásady správného moderátora

Přestože se mohou požadavky na moderátory mírně lišit s každou televizní či rozhlasovou stanicí, některé zásady by měly platit pro všechny profesionální moderátory bez výjimky. Nyní si vyjmenujeme některé z nich.

Nestrannost – tuto zásadu přesně definuje část kodexu České televize: „*Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj. Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse*“ (Česká televize, online, cit. 2016-07-29).

Pokora – pokora je vědomí vlastní nedokonalosti. Měla by z ní vycházet moderátorova schopnost a ochota přijímat své chyby, poučovat se z nich a snažit se o jejich nápravu. Moderátor by neměl působit arogantně a všeznale.

Schopnost věcně argumentovat – Čertíková (2012, s.111-115) upozorňuje na to, že primárním účelem argumentace není protějšek v diskusi „porazit“, nýbrž naopak, argumenty by měly účastníky posunout k přehlednější a racionálnější diskusi. Moderátor by měl umět mluvit jasně, strukturovaně a konkrétně, měl by brát ohledy na svou čest, své argumenty by měl mít podložené a také by neměl upadat do příliš dlouhých monologů, které posluchače unaví.

Schopnost improvizace – zkušenosti a schopnosti moderátora může řádně prověřit situace, kdy nejde vše podle plánu. Někteří moderátoři se s takovou situací vyrovnávají lépe, jiní hůře a někteří se ze strachu, že se něco vymkne kontrole, raději ani nepokusí vysílat naživo. To však neplatí pro moderátory diskusních pořadů, kteří zpravidla nemají na výběr. Diskusní pořady se vysílají z výrazné většiny živě, což může jejich moderátora často vystavit situaci, na kterou nebyl předem připravený.

Neočekávaných problémů může nastat celá řada. Tak například, čte-li moderátor text a najednou zjistí, že mu část textu chybí. Nebo když se hovořící host přeřekne a řekne neslušné slovo, které ho rozesměje. Příkladů by se dalo vyjmenovat jistě mnohem více, ale pro moderátora je stěžejní hlavně to, aby se dokázal s jakoukoliv situací tohoto typu elegantně vypořádat. Někdo v sobě tuto schopnost přirozeně má, někdo už méně, ale dá se trénovat.

Trénovat se dá prakticky kdekoliv a kdykoliv. Stačí si všimnout dění v našem okolí a stojí-li něco za komentář, měli bychom se snažit situaci okomentovat stručně a pokud možno i vtipně. Příkladem, jak adekvátně zareagovat, by mohla být situace, kdy si hlasatelka spletla čas a oznámila, že je půl deváté, přestože bylo teprve půl osmé.

Moderátor zareagoval: „*Nevím, jak v hlasatelně, ale u nás ve studiu je určitě půl osmé.*“ Zvolil tedy vkusný, stručný a lehce humorný způsob, jak situaci uvést na pravou míru.

Srozumitelnost – moderátor by se měl starat o svůj hlas. Měl by omezit křik, kouření, pobyt v zakouřeném prostředí, časté přechody z tepla do zimy, konzumaci sycených

limonád pro jejich dráždivost, kyselých nápojů pro jejich tendenci „stahovat hrdlo“, konzumaci kávy, která dehydratuje a pro vysoké množství kofeinu způsobuje v člověku „vnitřní neklid“, bezprostředně před hlasovým výkonem je vhodné omezit také konzumaci mléka, smetany a velmi sladkých potravin, které zahleňují (Čertíková, 2012, s. 13). Pod pojem srozumitelnost bychom však neměli zařazovat pouze moderátorův hlas a samotnou kvalitu jeho výslovnosti. Neméně důležitý je také obsah projevu a vlastní realizace daného moderátora, který bude nevyhnutelně srovnáván se svými předchůdci. Je třeba, aby bral během svého projevu ohled na publikum, pro které je pořad určen a přizpůsobil mu své sdělení tak, aby bylo pro diváky srozumitelné a aby splnilo očekávaný efekt. Zda bude moderátor u publika úspěšný, či nikoliv, závisí na srovnávání a osobní zkušenosti diváka v podobných situacích a zároveň na naplnění jistého očekávání, které se odvíjí od divákova postoje, inteligence nebo momentální nálady (Langr, 2005, s. 72).

Poslední součástí srozumitelnosti, kterou bychom si měli více přiblížit, je tempo řeči. To lze dělit na osobní tempo a na věcné tempo. Osobní tempo řeči je naší součástí. Patří k naší povaze, kdy hraje velkou roli zejména temperament. Bylo by tedy složité stanovit a prosazovat nějaké ideální tempo, vhodné pro všechny moderátory. Dají se však stanovit určité hranice, které je lepší nepřekračovat. Jde o zrychlování a zpomalování tempa. Výrazné zrychlení tempa může způsobit, že posluchač přestane stíhat a zpracovávat sdělované informace a prostě se v nich ztratí. Navíc zpravidla dochází k artikulačním nedostatkům mluvčího, který sám přestává ve svém monologu stíhat a je mu pak špatně rozumět.

Pokud v řečovém tempu naopak příliš zpomalíme, mohou se vytrácet myšlenky celého sdělení, protože než dokončíme větu, může posluchač zapomenout, co bylo na jejím začátku. V obou uvedených případech je ohroženo adresátovo porozumění sdělení a jeho celkový dojem z projevu. Proto je dobré dbát na vhodně zvolené tempo řeči, které bude vyhovovat oběma stranám.

Věcné tempo se odvíjí od podmínek, které jsou v našem okolí. Je nutno brát ohled například na velikost místnosti, ve které se chystáme hovořit. Větší místnost vyžaduje pomalejší tempo řeči. Velké prázdné prostory způsobují ozvěnu a budeme-li hovořit příliš rychle, některá naše slova v ní snadno zaniknou.

Tempo, jakým předneseme svůj projev, může vycházet také ze situace, ke které hovoříme. Obecně platí, že příležitosti slavnostnějšího a honosnějšího charakteru provází projevy spíše klidnějšího a pomalejšího tempa. Už rychlejší tempo volí redaktoři během živého vstupu v televizi, kdy je většinou tlačí čas určení na reportáž. Rychlé tempo je na místě například u sportovních komentátorů, kteří tak dodávají na dramatickosti závěru komentovaného sportovního utkání.

Z hlediska závažnosti sdělení platí, že čím je obsah našeho sdělení závažnější, tím pomaleji ho adresátům řekneme. Závažná sdělení řekneme pomalu a ty méně podstatné záležitosti řekneme rychleji. Tímto způsobem velmi ulehčíme divákům a posluchačům schopnost orientovat se v závažnosti jednotlivých částí našeho sdělení (Čertíková, 2012, s. 26-27).

Styl – každý je originál. Osobitý styl moderátora spočívá v individuální volbě jazykových prostředků, vlastním slovníku a uspořádání projevu. Budeme-li pozorní, mohli bychom u vybraného moderátora zpozorovat originální či ustálené metafory, slovní spojení a přirovnání. Budou-li tato specifika v projevu chybět, může pak moderátor působit nudně. Pokud naopak projev svého stylu přežene, může to působit arogantně.

Sebevědomí – asi není třeba polemizovat nad tím, zda je jistý stupeň sebevědomí potřebný pro vykonávání moderátorské profese. Sebejistě vystoupit před obecnstvem, to vyžaduje notnou dávku sebevědomí, ale nesmí ho být příliš. Pokud někdo nedisponuje dostatečnou sebekontrolou a určitou pokorou, nevydrží (nebo by alespoň neměl vydržet) delší dobu na mediální scéně.

Naopak trpí-li člověk přílišným sebeuvědomováním (protikladem sebevědomí) mohou jeho rozpaky a pocity trapnosti během výstupu vzbudit v okolí nepříjemné pocity. Nehledě na to, že představa, jak se takový moderátor denně utápí v depresi kvůli očekávanému výstupu, nepůsobí zrovna reálně (Langr, 2005, s. 68-71).

Přípravenost – moderátor by neměl podceňovat přípravu na vysílání. Měl by se dokonale seznámit se záležitostmi, které se budou v diskusi probírat, nebo na které může přijít řeč. Měl by si také zjistit informace o hostech, které očekává ve studiu a především by měl mít připravenou řadu argumentů, které by měl mít podloženy věrohodnými zdroji.

Taktika – taktiku si definujeme jako soubor schopností, dovedností a znalostí vedoucích k naplnění očekávání diváků. Je logické, že tato pravidla vyžadují individuální přístup každého moderátora a jistou dávku originality.

Nejzásadnější stránkou taktiky je náboj. Bude-li z moderátora vyzařovat pozitivní energie, má o krok blíže k tomu, stát se mezi diváky oblíbeným. Tento pozitivní náboj nemusí jít vždy ruku v ruce s přirozeností a řada moderátorů k šíření pozitivní energie využívá svého hereckého talentu.

Další součástí taktiky je odhalit zájem diváků a s tím spojená očekávání. V případě jevištního vystoupení lze do jisté míry pozorovat, do jaké míry moderátor plní očekávání publika, složitější už to je u moderování skrze elektronická média, neboť v takovém případě obdrží moderátor ohlasy diváků až s časovým odstupem.

Je nutné zdůraznit, že plnit očekávání diváků je jedna věc, ale záměrné upouštění od moderátorských zásad, pokleslost a podbízivost jsou věci jiné, zcela nekorespondující s profesionálním moderátorským výkonem.

Další nezbytnou součástí moderátorova úspěchu je kontakt s divákem. Díky interaktivitě má televizní moderátor v tomto případě výraznou výhodu zejména oproti moderátorovi rozhlasovému, pro kterého je hlas jedinou cestou k posluchači.

Nabízí-li se možnost působit na publikum i skrze neverbální stránku, může to výrazně pomoci nebo také uškodit, to už záleží na umu moderátora. Důležitý je každý detail. Jeho příchod na pódium, způsob sezení, úroveň gest a hlavně úsměv, který by měl být buď široký a nebo pomalu odhalující horní zuby. Právě tyto typy úsměvu vyvolávají v protějšku pozitivní pocity. Zároveň je třeba myslet i na oči, které by měly dodávat úsměvu na upřímnosti.

Oči jsou v prvé řadě významným prostředkem neverbální komunikace, ale svou úlohu mají i v celkové komunikační schopnosti a tím pádem jsou nezbytnou součástí moderátorovy taktiky. Doprovází-li pohled určité verbální sdělení, je třeba, aby byla z očí čitelná autenticita a upřímnost sdělení.

Zatímco na jevišti s publikem lze snadno navázat oční kontakt se sympatizujícími diváky, televizní moderátor tuto možnost zpravidla nemá. V televizi se cílem moderátorova pohledu mohou stát často jen zpovídaná osoba nebo kamera. Je třeba myslet na to, že i pohled do neživé kamery se zobrazí početnému publiku na televizní obrazovce a proto je i v takovém případě zcela na místě snaha o osobní kontakt a upřímnost v očích. V případě, že moderátor potřebuje oční kontakt na moment přerušit, měl by tak učinit pohledem dolů či do strany, nikoliv vzhůru. Pohled vzhůru by se dal vyložit jako projev nezájmu a pro diváky může být nepříjemný.

Aby moderátor svým výstupem zaujal, měl by se obzvlášť zaměřit na začátek a konec vystoupení. Povedený originální úvod moderátorovi zajistí divákovu pozornost, zabrání přepnutí pořadu, ztrátě pozornosti a podobně. V případě, že se úvod nezdaří a divák nezaujme, hrozí, že další šance k jeho zaujetí už se nenaskytne. Podobné je to pak i na konci pořadu. Vyplní-li se po skončení pořadu divákovo očekávání, je pravděpodobné, že si takový divák zvolí totožný pořad i příště, případně bude aktivně vyhledávat daného moderátora. Tento princip začátku a konce samozřejmě nemůžeme vyhledávat ve všech typech pořadů. Například v moderovaném zpravodajství se originální úvod od moderátora neočekává (Langr, 2005, s. 93-97).

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Výzkum

V teoretické části jsme se podobně seznámili s profesí moderátora. Věnovali jsme se její historii, poukázali jsme na nedostatky i zásady tohoto moderního povolání a přiblížili jsme si pojmy s touto profesí spojené. Část práce je věnována diskusním pořadům, které nás vzhledem k zaměření práce zajímají nejvíce a kde je role moderátora nepostradatelná. Blíže jsme se zabývali zejména vybranými diskusními pořady, které se staly součástí našeho dotazníkového šetření a s jejichž dlouhodobějším sledováním má sám autor osobní zkušenost.

Cílem praktické části je najít odpovědi na otázky zásadní k tomu, abychom získali přehled o celkové úrovni naší moderátorské scény pohledem běžného publika, napříč všemi věkovými kategoriemi, vzděláním či pohlavím. Skrze otázky, hypotézy a hodnocení respondentů se dopracujeme k závěrům, jejichž výsledky mohou pomoci moderátorům současným i budoucím poznat a pochopit potřeby dnešního diváka, seznámit se s negativy, kterých si divák na obrazovce všímá a v budoucnu se jich vyvarovat.

4.1 Výzkumná metoda a její realizace

V této bakalářské práci je využita kvantitativní výzkumná metoda – dotazníkové šetření. Dotazník se skládá z devíti uzavřených, osmi polouzavřených a jedné škálové otázky. Skupina respondentů nebyla zásadně zúžena a jedinou podmínkou k účasti na výzkumu byl minimální věk respondentů patnáct let, neboť nižší věk autor vyhodnotil jako nedostatečně objektivní vzorek pro dotazník tohoto zaměření.

Dotazníkové šetření na téma „Chyby moderátorů v televizních diskusních pořadech a jejich negativní dopad na publikum“ probíhalo od 30. 07. 2016 do 20. 11. 2016. Metodou šetření bylo PAPI, tedy papírové dotazníky. Dotazníky byly v tištěné podobě rozesílány skrze známé a rodinné příslušníky do jejich zaměstnání, rodin a mezi známé. Během výzkumu byla snaha vytvořit co nejpestřejší vzorek respondentů z hlediska věku i vzdělání. Místem dotazníkového šetření byla většinou Praha a z menší části město Písek v Jihočeském kraji. Důvodem pro výběr právě těchto dvou měst je skutečnost, že se v nich

autor zdržoval nejčastěji a že v nich měl nejvíce příležitostí rozesílat dotazníky i mezi početné skupiny respondentů naráz. Celorepublikové šetření by byla zejména z časového hlediska komplikované.

Dotazník je sestaven na základě poznatků získaných v teoretické části práce. Místy je záměrně složitější a klade důraz na soustředěnost vyplňujícího. První strana šestistránkového dotazníku vyžaduje po respondentovi několik základních informací o jeho osobě. Je zde otázka na pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání a jeho oblibu ve sledování diskusních pořadů zábavného/politického typu.

Následující strana je zahájena otázkou, jak často respondent sleduje televizní diskusní pořady - zda často (dvakrát či vícekrát týdně), občas (zhruba jednou týdně), nebo výjimečně či vůbec, což byla odpověď, která respondenta automaticky vyřadila z dalšího vyplňování a jeho dosavadní odpovědi byly vyřazeny z výzkumu.

Další otázka nás seznamuje s tím, jaký typ diskusního pořadu daný respondent upřednostňuje. Zda zábavné (talk show), nebo politické a jim podobné.

Další otázka zjišťuje, jak je respondenty vnímána celková úroveň současných českých televizních moderátorů diskusních pořadů (jejich údernost, pohotovost, rétorické schopnosti a podobně). Hodnocení je zde stejné, jako ve škole, jsou zde varianty od „výborná“ po „nedostatečná“. Tato otázka je jednou z výše zmíněných hypotéz, protože získat ucelený názor vzorku publika na úroveň české moderátorské scény u diskusních pořadů je v práci zaměřené na chybovost těchto moderátorů rozhodně na místě.

4.2 Otázky a hypotézy

Cílem praktické části a realizovaného průzkumu je najít odpovědi na následující otázky:

- Jak je diváky vnímána celková úroveň kvality českých moderátorů televizních diskusních pořadů?
- Se kterými konkrétními chybami se u jednotlivých moderátorů setkáváme nejčastěji?
- Rozhoduje právě postava moderátora o tom, zda bude divák pořad sledovat či nikoliv?

- Bude některý z vybraných moderátorů ohodnocen většinou respondentů jako výborný?
- Jako základní stavební kámen daného výzkumu jsme si stanovili následující hypotézy:

1) Celková úroveň kvality současných českých moderátorů diskusních pořadů je respondenty vnímána spíše kladně.

Respondenti dostali k dispozici škálu hodnocení od výborný po nedostatečný a bylo na nich zhodnotit, jak jsou spokojeni se současnou moderátorskou scénou u televizních diskusních pořadů. Díky této hypotéze získáme obecné povědomí o pocitech respondentů z moderátorů, které měli za úkol hodnotit a zjistíme, jak se jejich hodnocení liší dle věku, vzdělání a pohlaví.

2) Pro diváky s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním je kvalita moderátora (celkový dojem z něj - oblíbenost mezi diváky, jeho um apod.) rozhodujícím faktorem toho, zda se divák bude na pořad dívat.

K této hypotéze nás dovedl předpoklad, že role moderátora v diskusním pořadu je natolik nezbytná pro udržení kvalitní úrovně diskuse, že jakékoliv selhání v této oblasti může diváka zcela odradit i od jinak vcelku atraktivního pořadu. Hypotéza je zaměřena na respondenty s vyšším vzděláním, u kterých by mohla být jistá tendence se domnívat, že budou mít větší schopnost vnímat chyby a nedostatky a mohou tak být přísnějšími kritiky a náročnějšími diváky.

3) Moderátor Karel Šíp je většinou respondentů ohodnocen jako bezchybný.

O Karlu Šípovi někteří lidé z oboru i z publika hovoří jako o jedinečném moderátorovi nesporných kvalit. Cílem výzkumu bylo mimo jiné zjistit, zda se tato osobnost skutečně blíží ideálu správného moderátora z pohledu dnešního publika a jestli by byl například i vhodným vzorem pro případné následovníky v tomto oboru. V průzkumu jsme zjišťovali, zda budou názory na profesionalitu a bezchybnost Karla Šípa potvrzeny i našimi respondenty.

4) Nejčastější chybou u většiny moderátorů TV diskusních pořadů je, že nejsou dostatečně připraveni na probírané téma a ztrácí se v něm („nestíhají“ s hostem).

Tato hypotéza vychází z rozšířeného tvrzení, že řada moderátorů neuváženě podceňuje přípravy na diskusi a pak se zejména v živém přenosu dostává do nepříjemné situace, ze které lze obvykle uniknout jedině změnou probíraného tématu či přiznáním chyby.

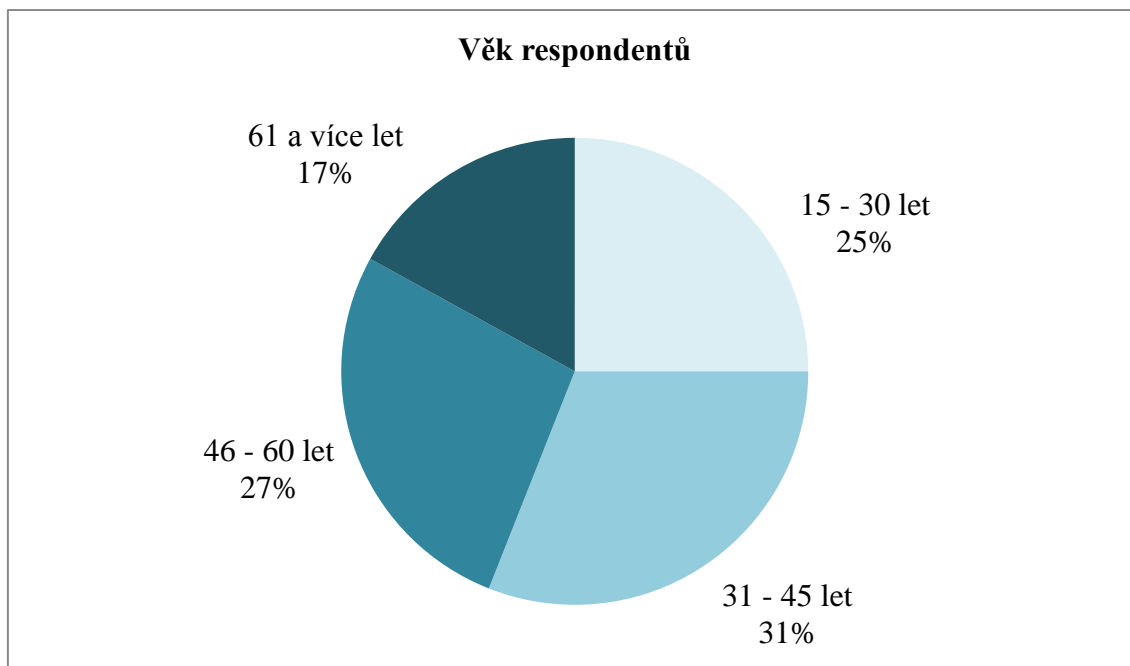
Skrze tyto otázky a hypotézy bychom se měli dopracovat k tomu, zda je publikum spokojeno se současnou úrovní kvality moderátorů diskusních pořadů, nebo by uvítalo její zlepšení, které by mohlo obnášet mimo jiné snahu odstraňovat chyby u stávajících moderátorů, klást důraz na jiná kritéria při výběru nových moderátorů diskusních pořadů apod. Dále, která chyba moderátorů vyjde v průzkumu jako nejčastěji zmiňovaná a mělo by se dbát na její odstranění, zejména pak v případě moderátorů s danou chybou nejspojovanějších, což by následně přispělo ke zvýšení celkové kvality moderátorů diskusních pořadů. Dále, jak velkou váhu vlastně přikládá publikum roli moderátora v diskusním pořadu a zda účastníci průzkumu vnímají korelaci mezi svým vztahem k danému pořadu a vztahem k postavě moderátora. A konečně, zda je některý z vybraných moderátorů vnímán publikem natolik kladně, že bude nadpoloviční většinou ohodnocen jako výborný. V takovém případě by bylo dobré zaměřit se na příčinu oblíbenosti daného moderátora, která může tkvět v naučitelných nebo nenaučitelných aspektech. Například v jeho osobním kouzlu, inteligenci, pohotovosti nebo vtipu.

4.3 Výzkum – grafy

Úvodní otázky dotazníku se zaměřují na seřazování respondentů podle pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání. Následují otázky na sledovanost diskusních pořadů, na důležitost moderátorovy role v diskusním pořadu, na chybovost jednotlivých moderátorů a na jejich závěrečné hodnocení.

Podíl mužů a žen vyhodnocujících dotazník je velmi vyvážený. 51% respondentů tvořily ženy a 49% respondentů tvořili muži.

Graf 1: Věk respondentů

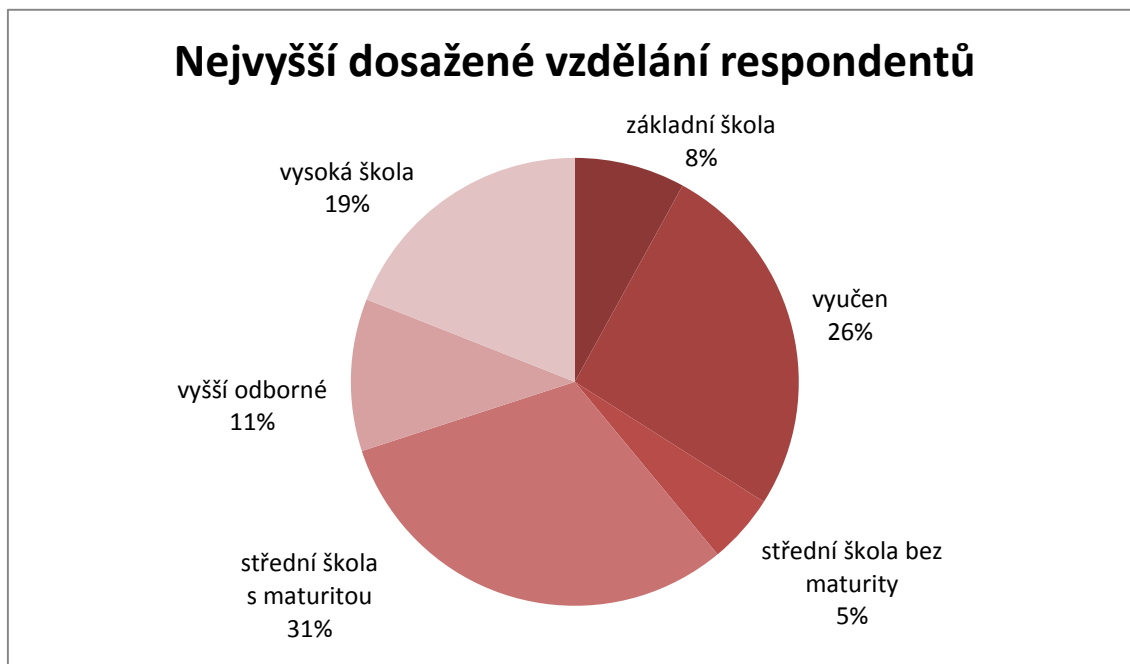
Graf 1: Věk respondentů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Během dotazníkového šetření byl brán ohled na co nejrovnoměrnější dělení mezi věkové skupiny. Věkové minimum respondenta bylo stanoveno na patnáct let. Věkové složení hodnotících bylo následující:

- 15 – 30 let: 25%
- 31 – 45 let: 31%
- 46 – 60 let: 27%
- 61 a více let: 17%

Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

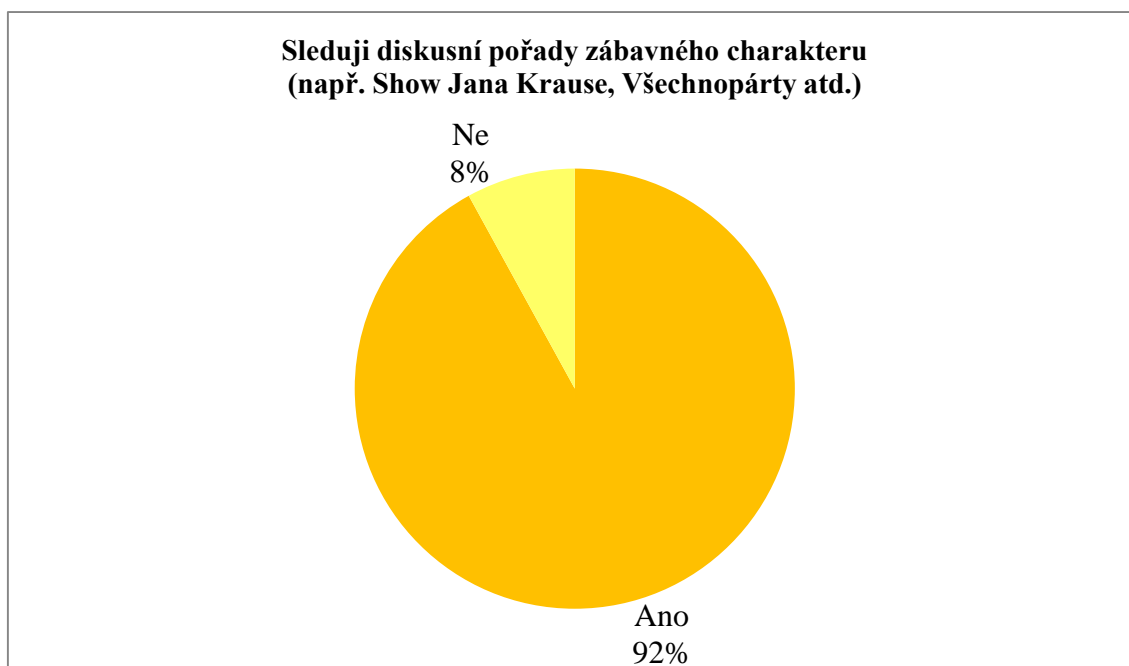

Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Jedna z otázek zjišťovala nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Nejvíce hodnotících má střední školu s maturitou (31%), následují lidé z učebních oborů (26%), třetí nejpočetnější skupinou jsou respondenti s vysokoškolským vzděláním (19%), za nimi jsou respondenti s vyšší odbornou školou (11%), předposlední skupinou jsou lidé se základním vzděláním (8%) a skupinu uzavírají lidé se střední školou bez maturity (5%).

Graf 3: Sledovanost zábavných diskusních pořadů

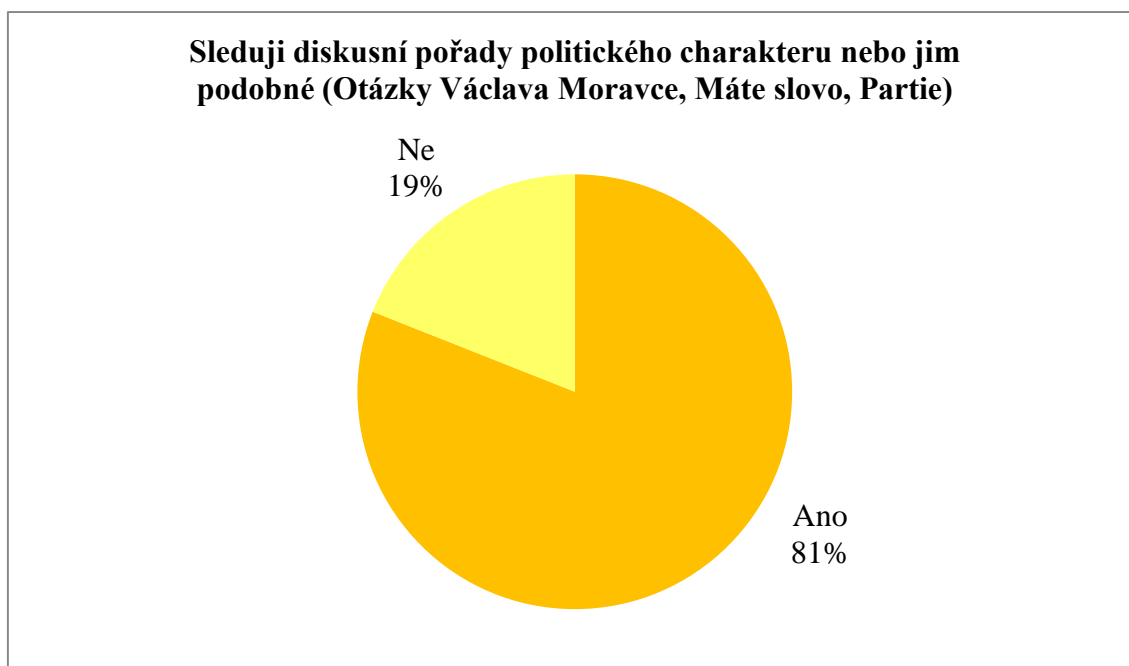

Graf 3: Sledovanost zábavných diskusních pořadů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Následující pár otázek zjišťoval, zda respondenti sledují televizní diskusní pořady zábavného charakteru, politického charakteru, nebo oba typy diskusních pořadů. V případě zábavných diskusních pořadů typu Show Jana Krause či Všechnopárty dopadl výsledek velmi příznivě. Celých 92% respondentů uvedlo, že sleduje zábavné diskusní pořady. Pouhých 8% uvedlo, že je nesledují.

Graf 4: Sledovanost politických diskusních pořadů

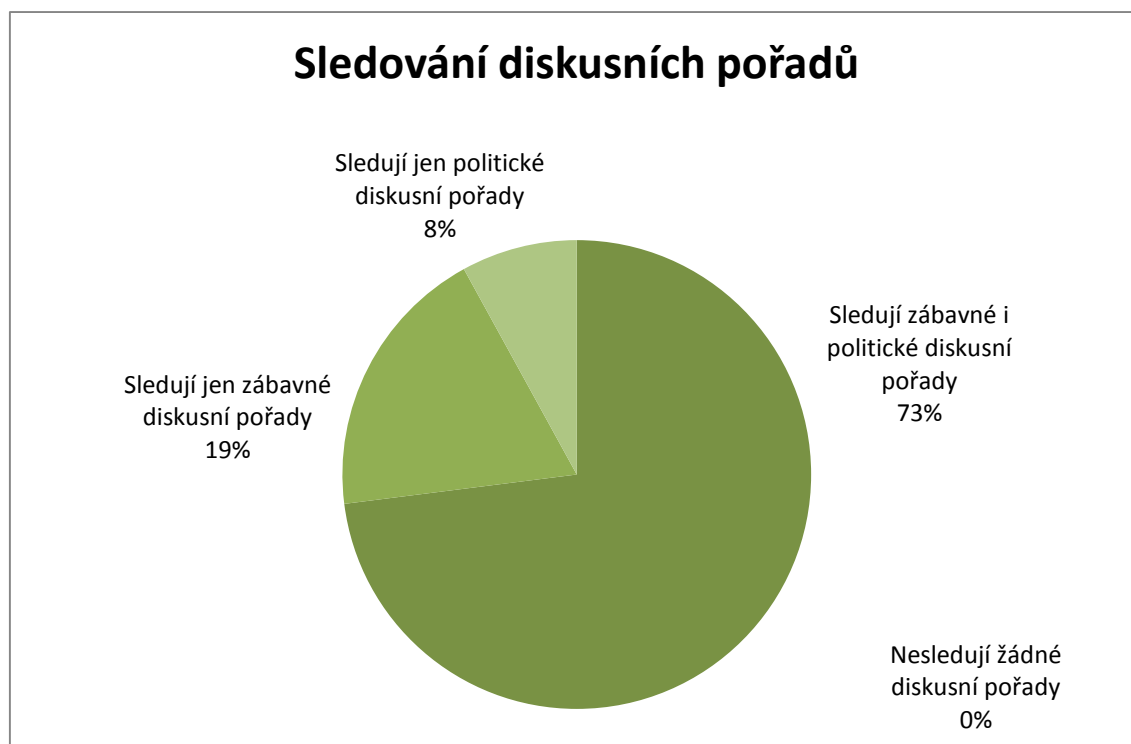

Graf 4: Sledovanost politických diskusních pořadů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

V případě politických nebo jim podobných pořadů dopadl výsledek rovněž příznivě, přestože počet sledujících je o 11% nižší než v případě zábavných diskusních pořadů. Na otázku, zda sledují diskusní pořady politické nebo jim podobné odpovědělo 81% respondentů kladně a 19% hodnotících záporně.

Graf 5: Sledovanost diskusních pořadů

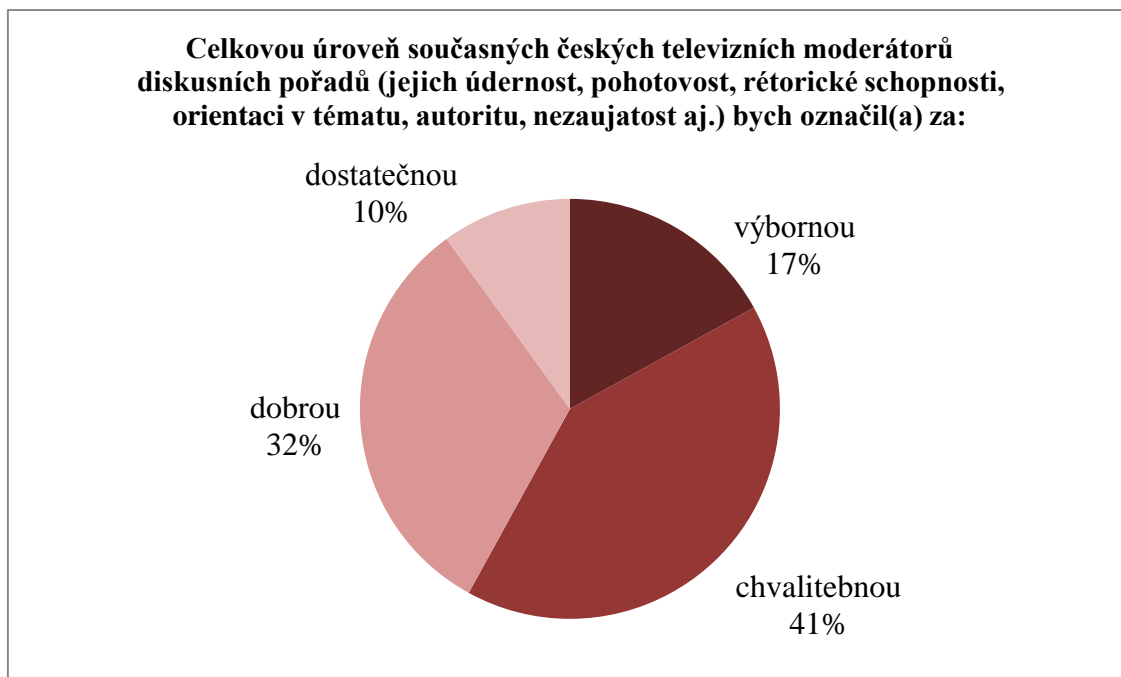

Graf 5: Sledovanost diskusních pořadů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Tento graf nám značí poměr lidí sledujících pouze zábavné či politické pořady s respondenty, kteří uvedli, že sledují oba typy diskusních pořadů (zábavné i politické). Zde vidíme, že většina respondentů sledujících diskusní pořady s oblibou sleduje oba typy diskusí, bez ohledu na zábavné či politické zaměření. Celých 73% respondentů uvedlo, že sleduje oba typy televizních diskusních pořadů. Pouze na zábavné diskusní pořady se dívá 19% respondentů a jen politické diskusní pořady sleduje 8% respondentů. Z toho vyplývá, že většina hodnotících byla v době vyplňování dotazníku znalá obou typů diskusních pořadů a minimálně některých jejich moderátorů.

Graf 6: Celková úroveň současných českých televizních moderátorů diskusních pořadů

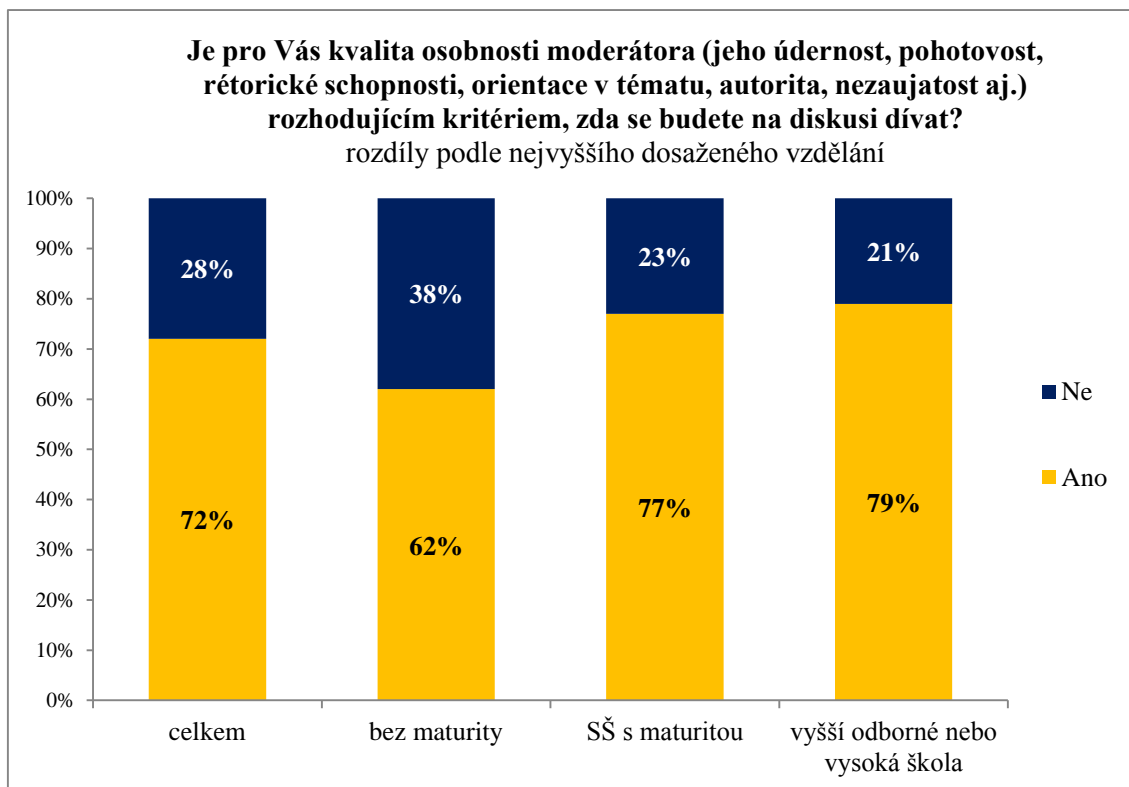

Graf 6: Celková úroveň současných českých televizních moderátorů diskusních pořadů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Tato otázka zjišťovala, jak je respondenty vnímána úroveň současných českých televizních moderátorů diskusních pořadů jako celek. Z grafu vidíme, že výsledek je vcelku příznivý. Vezmeme-li to od nejhoršího hodnocení, vidíme, že nedostatečnou moderátoři neobdrželi ani od jednoho respondenta. Jen jako dostatečnou ohodnotilo celkovou úroveň těchto moderátorů 10% respondentů. Průměrnou kvalitu v nich vidí 32% hodnotících, chvalitebnou dokonce 41% a výbornou 17% respondentů. Celková úroveň našich moderátorů diskusních pořadů je tedy ohodnocena spíše kladně.

Graf 7: Kvalita osobnosti moderátora jako rozhodující kritérium sledování diskuse

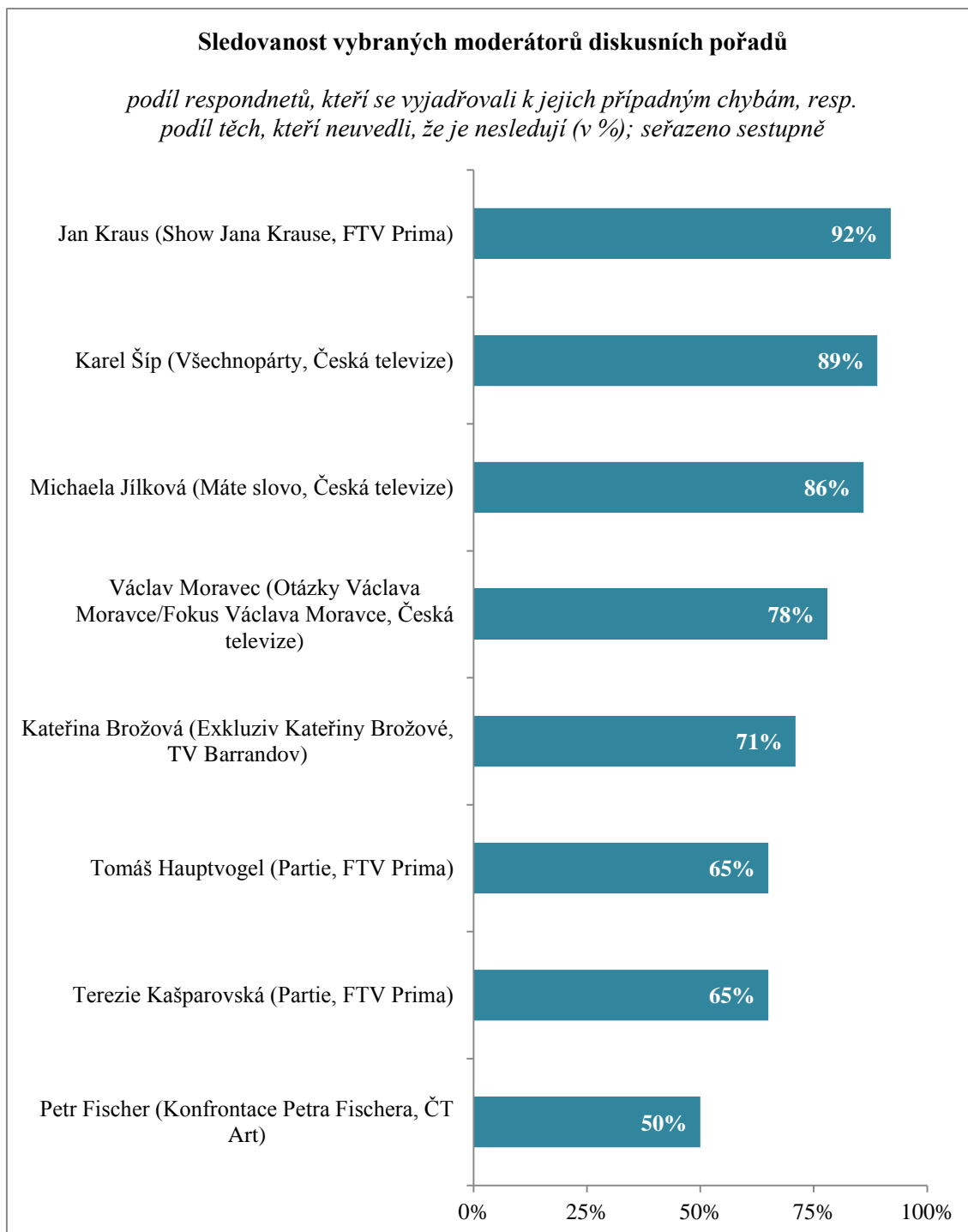
Graf 7: Kvalita osobnosti moderátora jako rozhodující kritérium sledování diskuze

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Z grafu je patrné, že moderátor je rozhodujícím faktorem pro všechny kategorie vzdělání respondentů. Zástupci vyšších odborných škol a vysokých škol odpověděli kladně ze 79%, následují respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou (77%) a pak hodnotící bez maturity, u kterých klesla kladná procenta na 62%. Je tedy zjevné, že vybraný moderátor by měl splňovat očekávání cílové skupiny, jinak hrozí výrazný pokles sledovanosti pořadu.

Graf 8: Sledovanost vybraných moderátorů diskusních pořadů

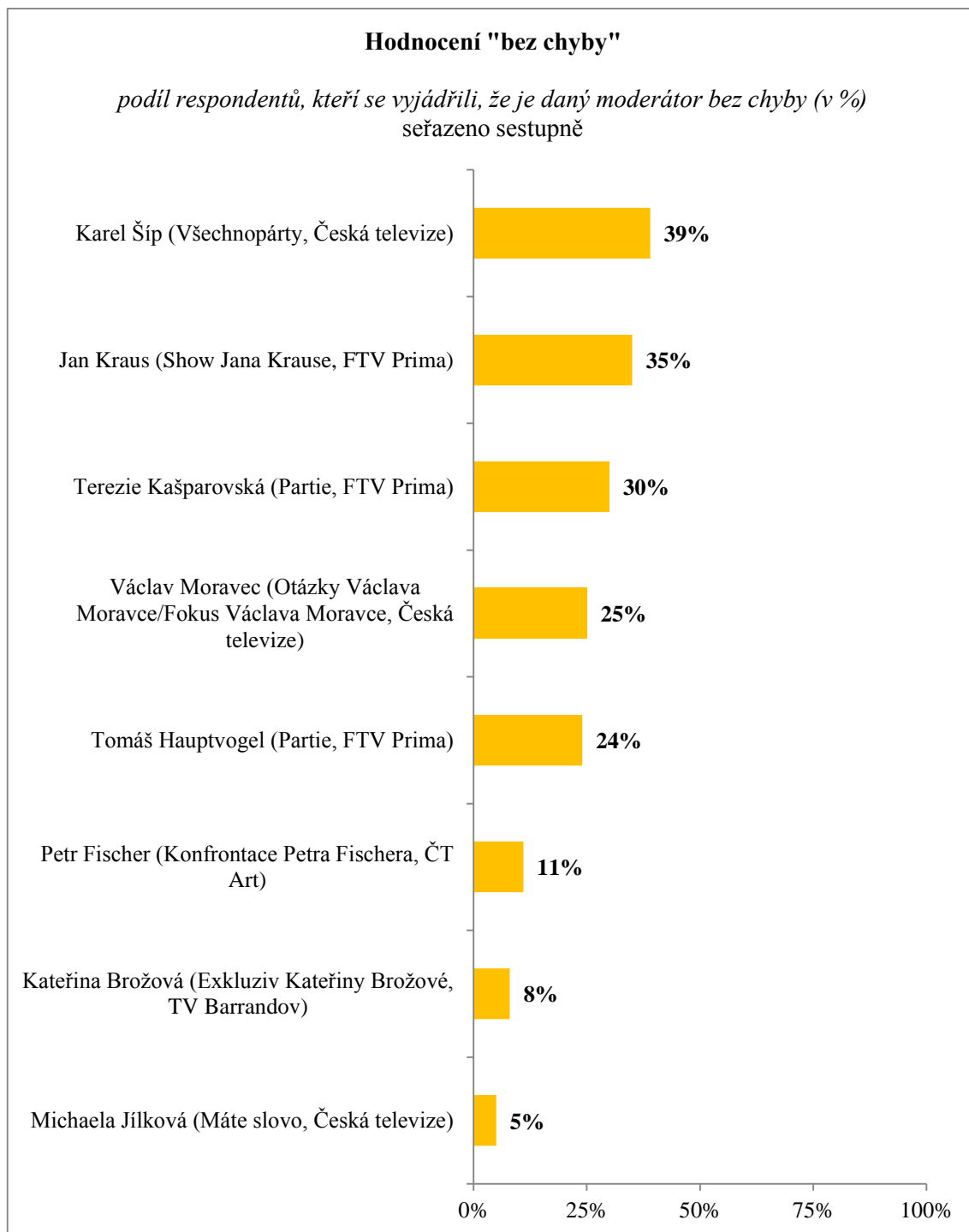
Graf 8: Sledovanost vybraných moderátorů diskusních pořadů

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Z grafu znázorňujícího sledovanost (respektive podíl respondentů, kteří moderátora a jeho pořad znají natolik, aby ho mohli hodnotit) vybraných moderátorů diskusních pořadů

lze vyčíst, že nejsledovanějším moderátorem byl mezi respondenty Jan Kraus se svým pořadem Show Jana Krause na FTV Prima. Jana Krause ohodnotilo celých 92% respondentů. Následuje moderátor Karel Šíp, který na ČT 1 moderuje svůj pořad Všechnopárty a který byl ohodnocen 89% respondentů. Prvním diskusním pořadem nezábavného charakteru, který se v grafu umístil je Máte slovo moderátorky Michaely Jílkové. Tento pořad ČT 1 a jeho moderátorku ohodnotilo 86% respondentů. O 8% méně, než Máte slovo, má politický diskusní pořad Otázky Václava Moravce. Následuje Exkluziv Kateřiny Brožové (71%) a možná trochu překvapivě až za ním je politická diskuse Partie (moderátoři Hauptvogel a Kašparovská), které hodnotilo jen 65% respondentů. Na posledním místě je diskusní pořad kanálu ČT Art Konfrontace Petra Fischera, kterou byla schopna hodnotit pouze polovina respondentů.

Graf 9: Podíl respondentů, hodnotících moderátora variantou „bez chyby“

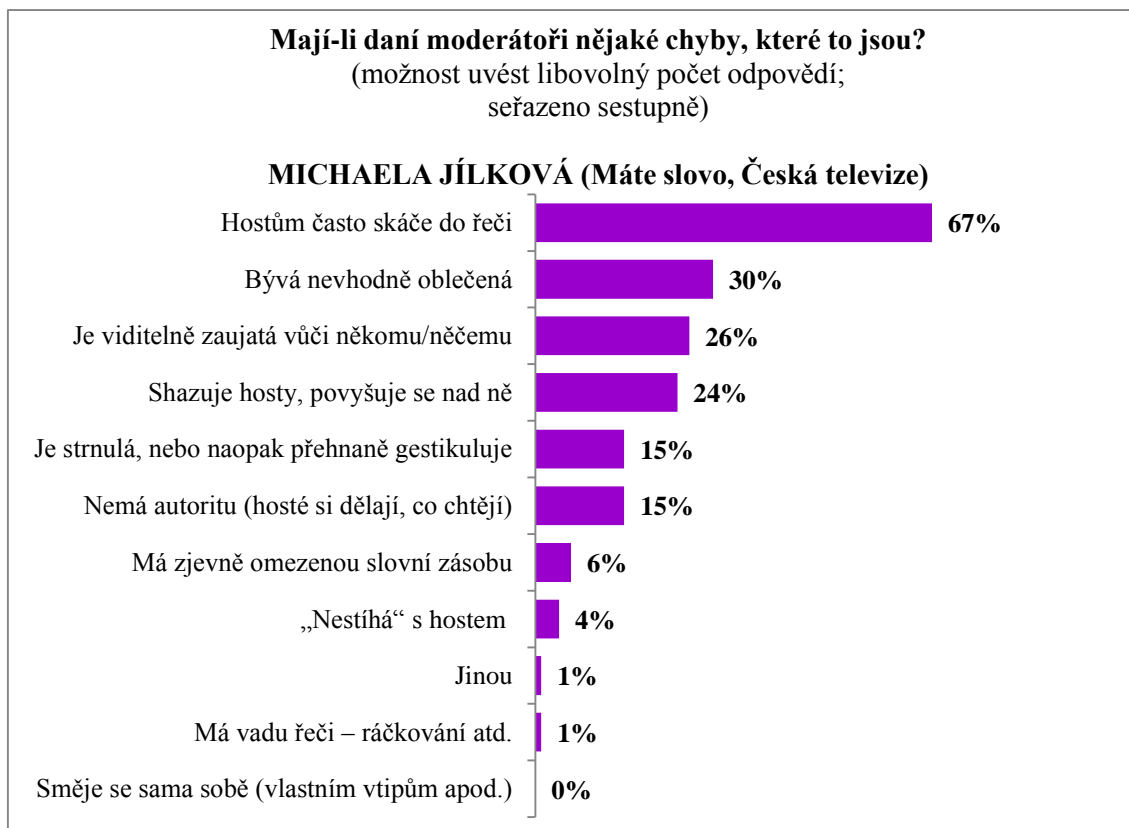
Graf 9: Podíl respondentů, hodnotících moderátora variantou „bez chyby“

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Karel Šíp byl ohodnocen jako bezchybný 39% hodnotících a stal se tak z tohoto hlediska nejkladněji ohodnoceným moderátorem. Následuje Jan Kraus s 35%. Nejhůře

z tohoto hlediska dopadla Michaela Jílková (5%). Vrátime-li se na moment k předchozímu grafu, je zajímavým jevem, že velmi kladně přijímaní moderátoři Kraus a Šíp obsadili první a druhé místo ve sledovanosti, zatímco vcelku kritizovaná Michaela Jílková (na posledním místě v grafech č. 9 i č. 18) se svým pořadem Máte slovo obsadila v grafu sledovanosti hned třetí pozici. Tento jev by se dal vysvětlit tak, že Máte slovo je diskusní pořad se šesti hlavními hosty a živým publikem, kde je role moderátorky upozaděna a daleko významnější je pro diváka téma a hosté.

Graf 10: Mají-li daní moderátoři nějaké chyby, které to jsou?

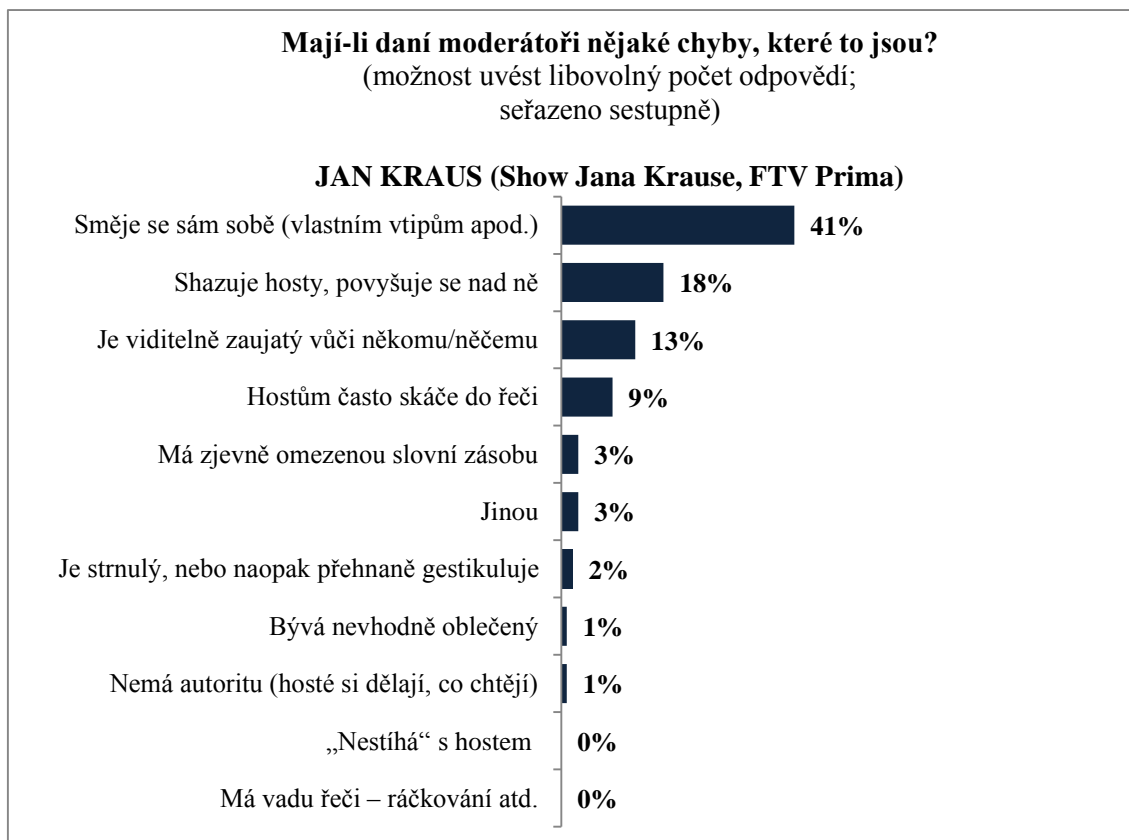
Graf 10: Mají-li daní moderátoři nějaké chyby, které to jsou?

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Tento i následující grafy se budou zabývat chybami jednotlivých moderátorů. Můžeme z nich vyčíst, kterých nedostatků si respondenti nejvíce všimají u jednotlivých moderátorů. Vybrat mohli libovolný počet chyb.

U moderátorky pořadu Máte slovo Michaely Jílkové zcela převládá možnost, že hostům často skáče do řeči (67%). Za ní se řadí názor, že bývá nevhodně oblečená (30%) a pak zjevná zaujatost vůči někomu či něčemu (26%).

Graf 11: Vyhodnocení otázky č. 9

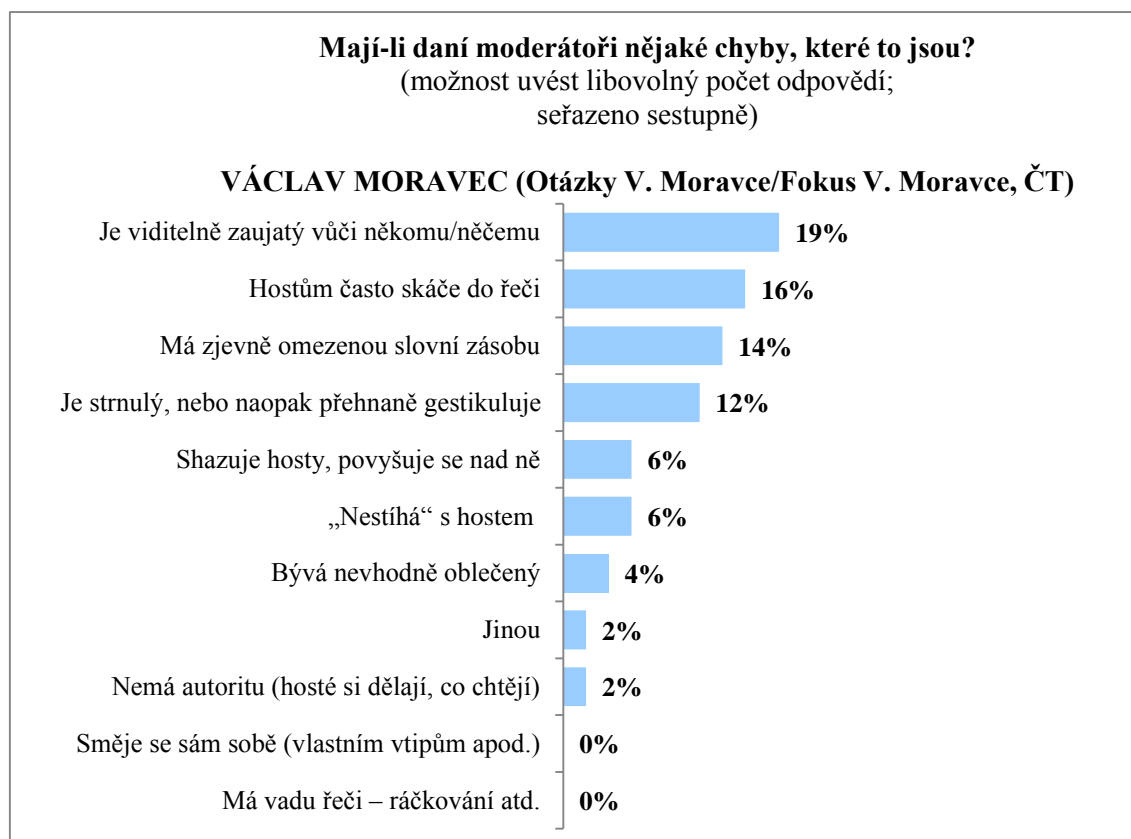

Graf 11: Vyhodnocení otázky č.9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

U moderátora Jana Krause si necelá polovina respondentů všimá toho, že se směje vlastním vtipům (41%). U dalších chyb už procenta výrazně klesají. Druhou nejkritizovanější chybou u Jana Krause je, že prý shazuje své hosty a povyšuje se nad ně. Tento názor má 18% respondentů. S druhou nejkritizovanější chybou částečně souvisí i třetí chyba v řadě, a sice, že je viditelně zaujatý vůči někomu či něčemu (13%).

Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 9

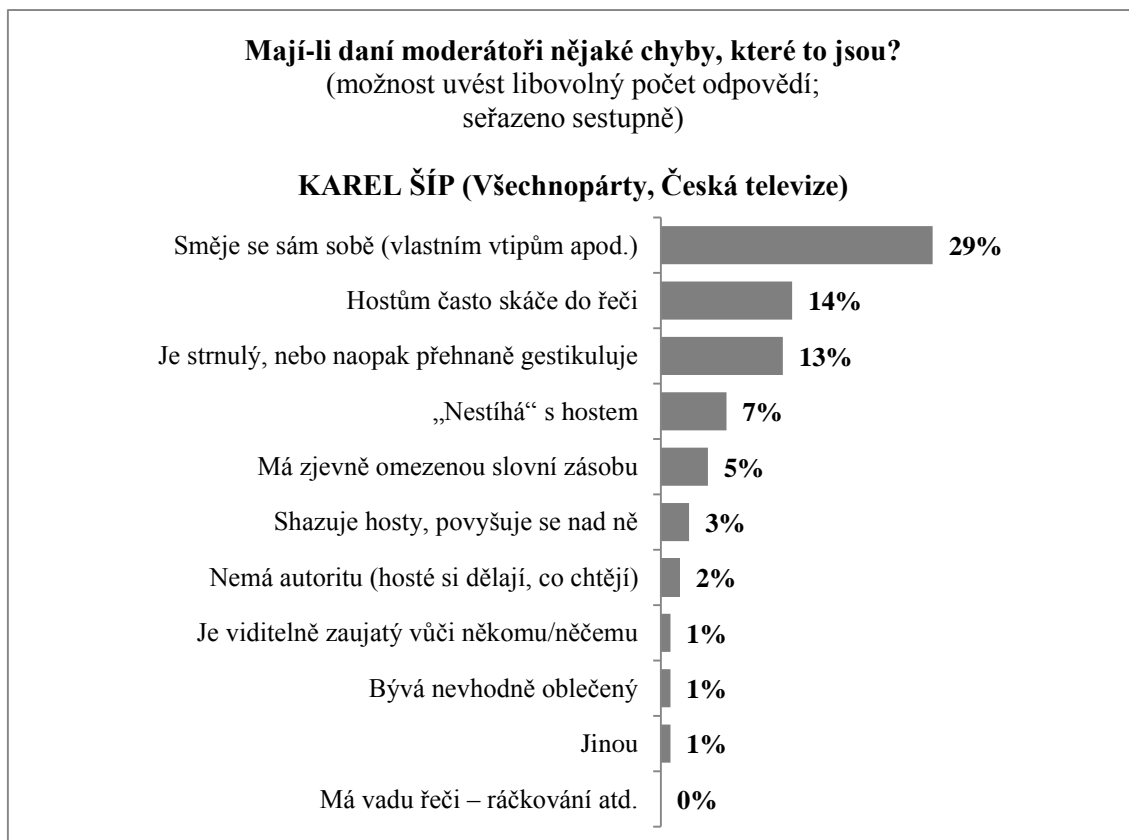

Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Moderátor pořadu Otázky Václava Moravce je nejkritizovanější za údajnou zaujatost vůči někomu či něčemu (19%). Jen o tři procenta méně má názor, že Václav Moravec často skáče hostům do řeči. Za omezenou slovní zásobu je kritizován 14% respondentů.

Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 9

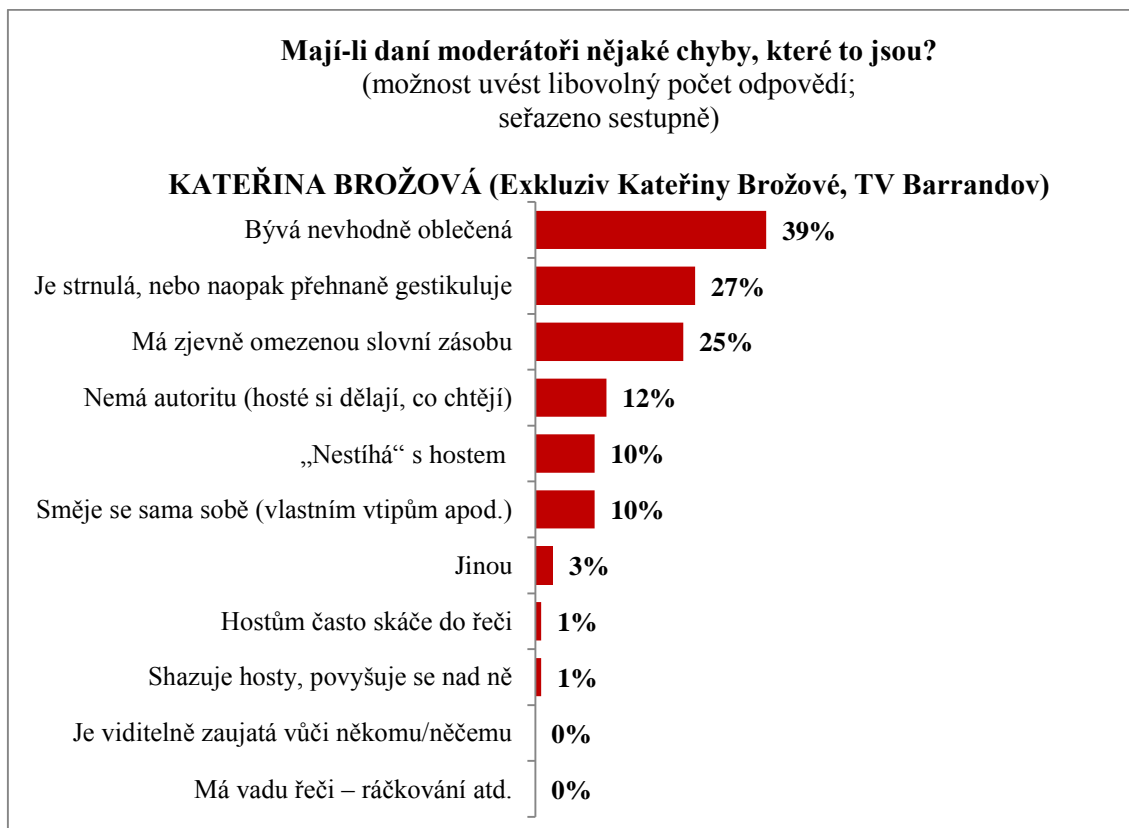
Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

29% respondentů sledujících Karla Šípa uvedlo, že se moderátor směje sám sobě (vlastním vtipům apod.). Za touto chybou se umístila možnost, že moderátor často skáče hostům do řeči (14%) a jen o procento méně obdržela kritika za to, že je Karel Šíp strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje.

Graf 14: Vyhodnocení otázky č. 9

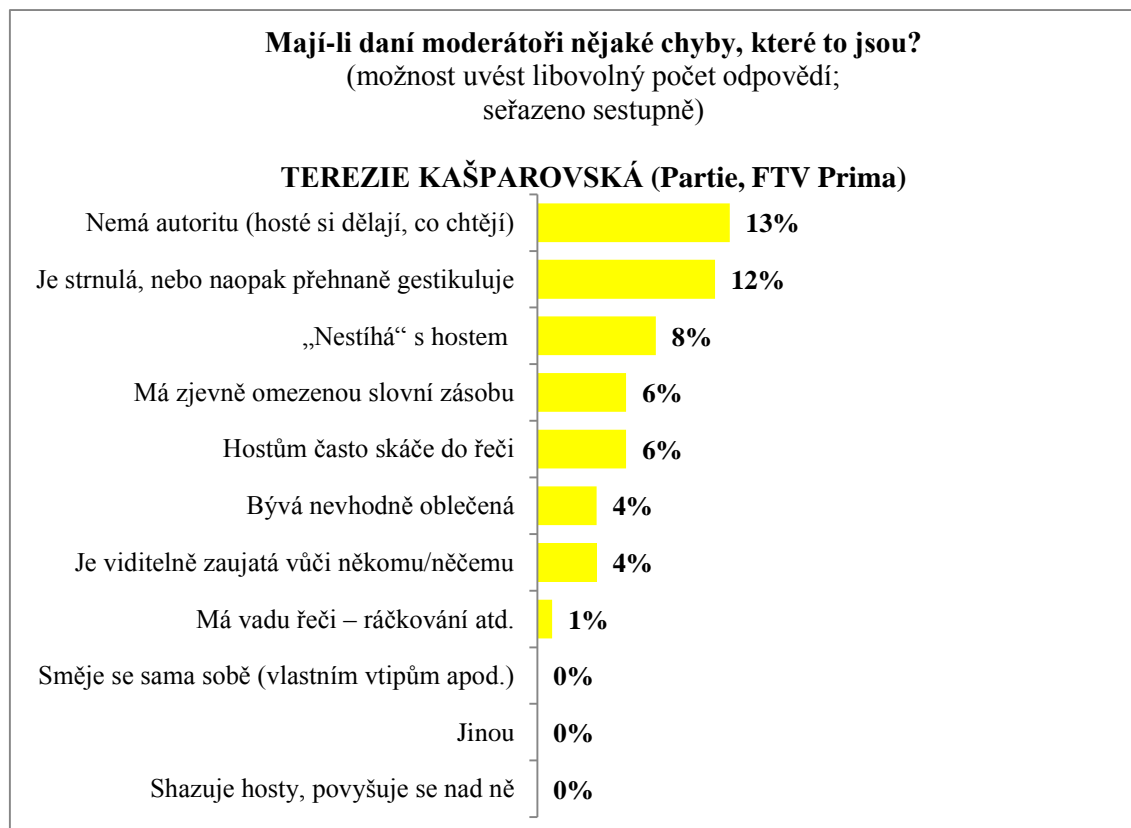

Graf 14: Vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Současná osobnost TV Barrandov Kateřina Brožová dle 39% respondentů moderuje svůj Exkluziv Kateřiny Brožové v nevhodně zvoleném oblečení. 27% respondentů jí dále vytýká strnulost či přehnanou gestikulaci a rovná čtvrtina hodnotících diváků vnímá v jejím projevu omezenou slovní zásobu.

Graf 15: Vyhodnocení otázky č. 9

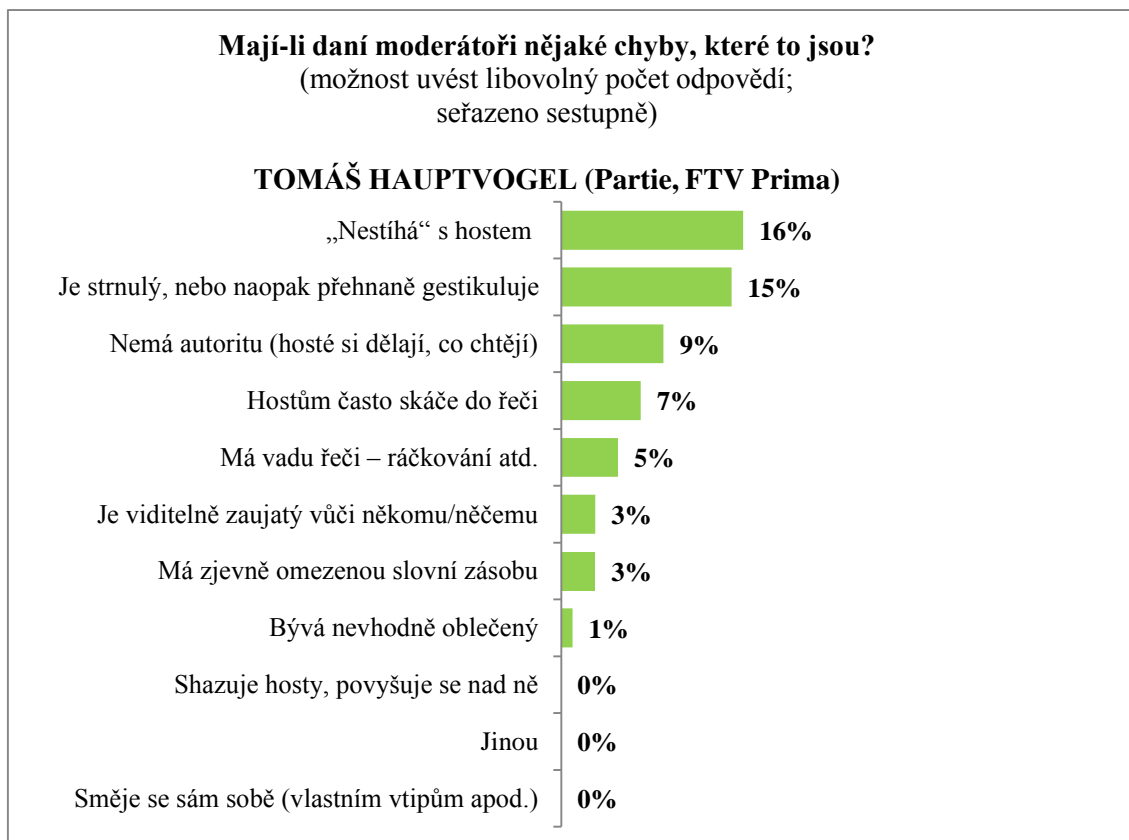

Graf 15: Vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Terezie Kašparovská byla respondenty nejkritizovanější za to, že nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí) (13%). Jen o procento méně vyšlo na variantu, že je strnulá, nebo přehnaně gestikuluje. Na třetím místě se umístilo, že moderátorka nestíhá s hostem, což si myslí 8% diváků.

Graf 16: Vyhodnocení otázky č. 9

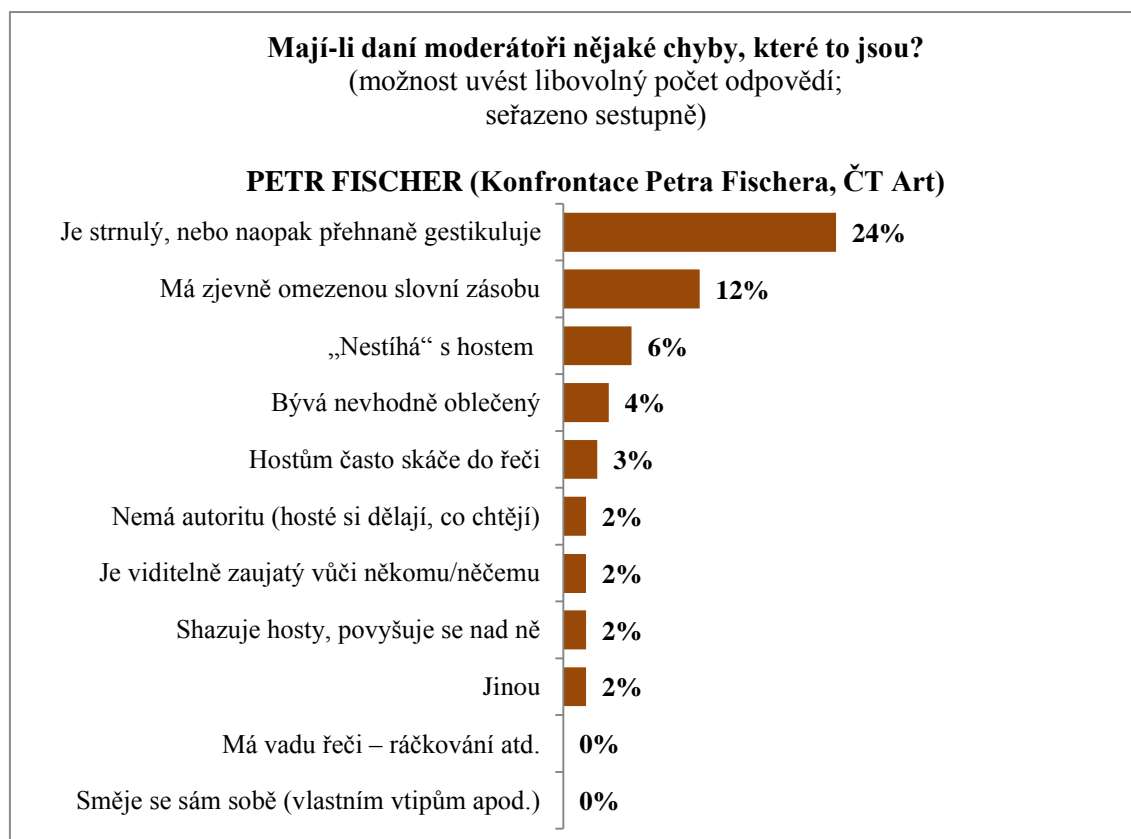

Graf 16: Vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Kolega Terezie Kašparovské z politického diskusního pořadu Partie byl nejkritizovanější za to, že nestíhá s hostem (16%). I v jeho případě skončila na druhém místě strnulost či přehnaná gestikulace (15%). Jeho autoritu pak zkritizovalo 9% diváků.

Graf 17: Vyhodnocení otázky č. 9

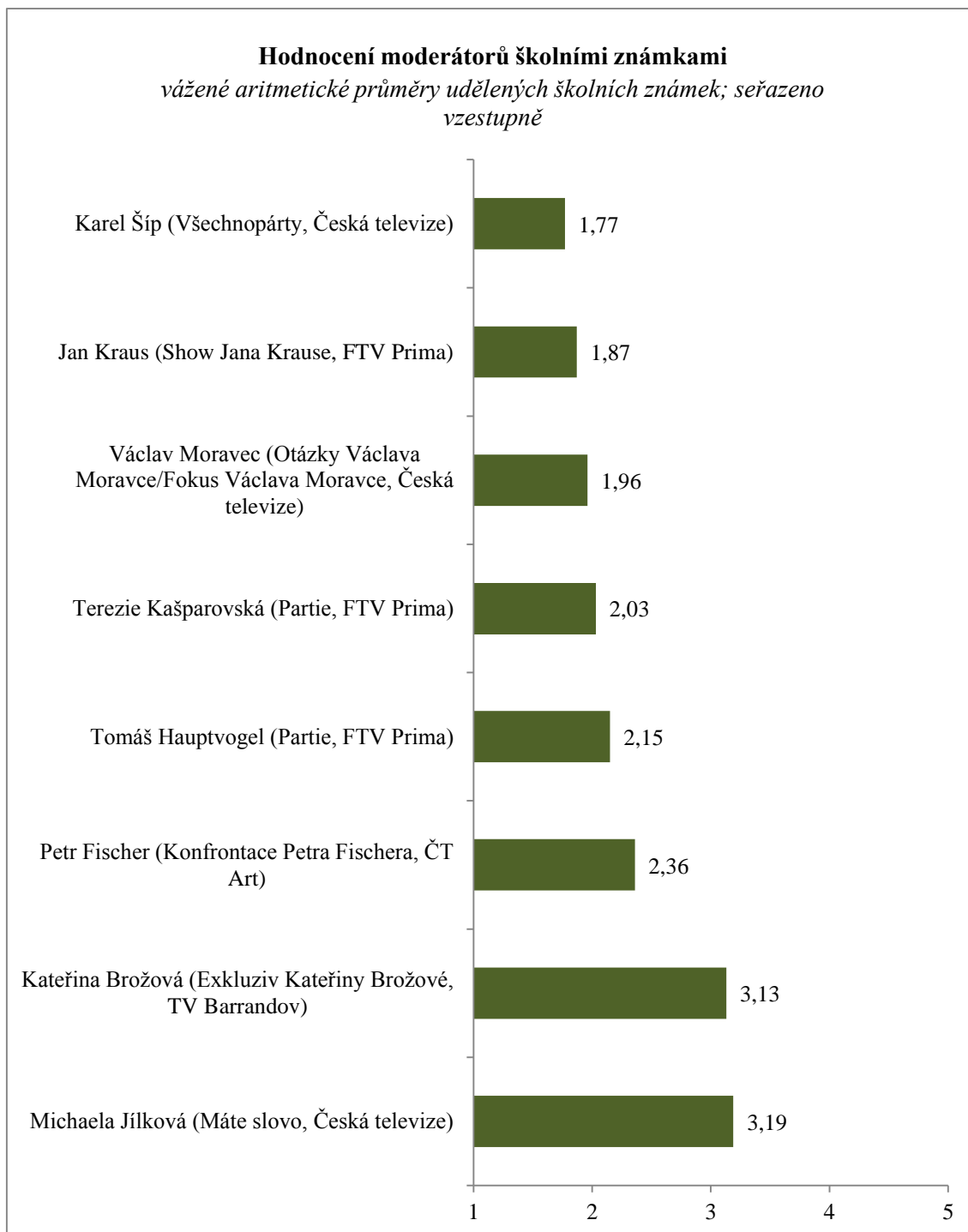

Graf 17: Vyhodnocení otázky č. 9

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Moderátora Petra Fischera měla možnost ohodnotit pouze polovina respondentů. 24% z nich uvedlo, že je moderátor strnulý, či přehnaně gestikuluje. Následuje kritika omezené slovní zásoby (12%) a 6% uvedlo, že nestíhá s hostem.

Graf 18: Hodnocení moderátorů školními známkami

Graf 18: Hodnocení moderátorů školními známkami

Zdroj: Martinec, vlastní šetření, 2016

Zde vidíme aritmetické průměry, vycházející z hodnocení jednotlivých moderátorů. Nejlépe dopadl Karel Šíp s průměrem 1,77 a nejhůře Michaela Jílková (3,19).

4.4 Výzkum – shrnutí výsledků

Výsledky dotazníkového šetření nám přinesly zajímavá zjištění. Pro výzkum byla příznivá informace, že většina hodnotících respondentů sleduje zábavné i politické diskusní pořady, což jim následně umožnilo hodnotit oba zkoumané typy televizní diskuse (respektive její moderátory).

Hypotéza č. 1: Celková úroveň kvality současných českých moderátorů diskusních pořadů je respondenty vnímána spíše kladně.

Tato hypotéza byla potvrzena. Otázka, jak by respondenti ohodnotili celkovou úroveň současných českých televizních moderátorů diskusních pořadů (jejich údernost, pohotovost, rétorické schopnosti, orientaci v tématu, autoritu, nezaujatost aj.) přinesla pozitivní výsledek, kdy ji 17% ohodnotilo jako výbornou, celých 41% jako chvalitebnou, 32% jako dobrou a pouze 10% jako dostatečnou.

Z tohoto výsledku je tedy zřejmé, že diváci vnímají schopnosti těchto moderátorů pozitivně a jsou s nimi vesměs spokojeni, přestože nejvyšší procenta u hodnocení chvalitebný a dobrý stále poukazují na určité rezervy.

Hypotéza č. 2: Pro diváky s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním je kvalita moderátora (celkový dojem z něj - oblíbenost mezi diváky, jeho um apod.) rozhodujícím faktorem toho, zda se divák bude na pořad dívat.

Tato hypotéza se rovněž potvrdila. Že je kvalita moderátora rozhodující faktorem pro to, zda se bude respondent na pořad dívat, potvrdilo celých 79% respondentů vyššího odborného či vysokoškolského vzdělání. Náskok je však pouze nepatrný v porovnání s respondenty s maturitním vzděláním, kterých odpovědělo obdobně 77%. Nejnižší procenta jsme zaznamenali u respondentů bez maturity, pro které je kvalita moderátora rozhodující v 62%.

Je tedy zjevné, že moderátor a jeho schopnosti jsou nezbytnou součástí diskusního pořadu pro diváky jakéhokoliv vzdělání. Přestože nároky na moderátora a schopnost odhalit jeho chyby může vzdělání ovlivnit, faktem zůstává, že moderátor tvoří diskusní pořad a je-li

divákům z jakéhokoliv důvodu nesympatický, může to významně ohrozit sledovanost daného pořadu, bez ohledu na jinak atraktivní styl, nebo zajímavé hosty k diskusi.

Oblibu si moderátor může částečně získat svou pílí a schopností sebekritiky. Může se vlastním pozorováním a pomocí zpětné vazby od diváků dozvědět, jaké chyby dělá a následně zapracovat na jejich nápravě.

Hypotéza č. 3: Moderátor Karel Šíp je většinou respondentů ohodnocen jako bezchybný.

Tato hypotéza nebyla potvrzena. Přestože moderátor Karel Šíp obdržel nejvíce hodnocení „bez chyby“, jednalo se o 39% respondentů, tedy nikoliv o většinu. Nejkritizovanější chybou u Karla Šípa bylo, že se směje sám sobě. Přestože je tento moderátor hodnocen vcelku kladně a jistě má mnoho schopností i vlastností hodných následování mladými nástupci, nejedná se o moderátora bez zjevných profesních vad a tím pádem není ideálem moderátorské profese.

Na zlozvyku, kdy se moderátor směje vlastním vtipům, se dá vcelku snadno zapracovat a problém odstranit. Prvním krokem k odstranění problému však je, aby se o něm sám moderátor dozvěděl. Pokud ani po opakovaném shlednutí vlastního pořadu nezafunguje sebereflexe, měl by být moderátor na svou chybu upozorněn a měl by být motivován k jejímu napravení.

Hypotéza č. 4: Nejčastější chybou u většiny moderátorů TV diskusních pořadů je, že nejsou dostatečně připraveni na probírané téma a ztrácí se v něm („nestíhají“ s hostem).

Tato hypotéza nebyla potvrzena. Někteří moderátoři sice mají dle části respondentů problém stíhat s hostem, avšak na prvním místě se tato chyba objevila pouze v případě jediného moderátora - Tomáše Hauptvogela z Partie na FTV Prima. Hauptvogel „nestíhá“ s hostem podle 16% respondentů.

Moderátoři, u kterých tato chyba zastává významnou pozici, by měli zcela jistě zapracovat na úvodní přípravě, důkladněji se seznámit jak s hosty, tak i s probíranými tématy a měli by omezit na minimum možnost, že budou někým či něčím zaskočení. Moderátor se potřebuje dokonale orientovat v probírané záležitosti, aby mohl plnohodnotně plnit řídicí a částečně také organizační roli.

Hodnocení moderátorů školními známkami:

V závěrečné otázce dotazníku byli jednotliví moderátoři hodnoceni škálou 1 (výborně) až 5 (nedostatečně). Z výsledků lze vysledovat, jak je diváky vnímána úroveň jednotlivých vybraných moderátorů a jejich pořadů. Nejlépe dopadl Karel Šíp s hodnocením 1,77. Známkou výborně mu udělilo 48% respondentů. Následuje Jan Kraus s hodnocením 1,87. Hodnocení výborně mu udělilo 38% respondentů. Za Krausem se umístil moderátor politického diskusního pořadu Václav Moravec s hodnocením 1,96. Hodnocení výborně obdržel od 34% respondentů. Na čtvrtém místě se umístila moderátorka politického diskusního pořadu Partie Terezie Kašparovská se známkou 2,03, přičemž hodnocení výborně obdržela od 38% respondentů.

Dolní polovinu grafu zahájil kolega Terezie Kašparovské Tomáš Hauptvogel s hodnocením 2,15 a 31% hodnocení výborně. Za něj se umístil moderátor z ČT Art Petr Fischer s 2,36. Hodnocení výborně mu udělilo 28% diváků. S hodnocením 3,13 se na předposledním příčce umístila Kateřina Brožová z TV Barrandov. Hodnocení výborně jí udělilo 10% respondentů. Poslední místo obsadila Michaela Jílková se známkou 3,19. Hodnocení výborně jí udělilo 6% respondentů.

ZÁVĚR

Tématem této bakalářské práce byly nejčastější chyby při moderování televizních diskusních pořadů. Jejím záměrem v teoretické části bylo popsat moderátorskou profesi, její úlohu v diskusním pořadu, stručnou historii, související obory a hlavně její úskalí.

První kapitola teoretické části byla věnována komunikaci. Bez komunikace se neobejde žádný diskusní pořad a být v ní dobrý je výhodou každého moderátora. Je však také zdrojem mnohých úskalí, se kterými se musí moderátor vypořádat, aby mohl plnohodnotně a kvalitně zastávat svou roli v diskusním pořadu.

Druhá kapitola z té první částečně vychází. Zabývala se rétorikou. Tato jazyková disciplína měla své pevné místo už v dávné historii. Dnes se její význam sice o něco snížil, ale stále je to nepostradatelný prostředek k dosažení cílů rétora a získání publika. O moci schopného řečníka vypovídá podkapitola rétorické triky a manipulace. Kromě samotné schopnosti vědět, co říct, je k úspěšnému dosažení cíle nezbytné i jak to řekneme. Proto jsme se v poslední podkapitole rétoriky zaměřili na nejtypičtější vady řeči, které mohou výrazně narušit účinek celého sdělení.

Třetí a poslední kapitolou teoretické částí je samotné moderování. Nejprve jsme se podívali na historii této profese, která je v současné podobě známá teprve krátkou dobu, avšak její kořeny sahají až do antického Řecka.

Následoval pohled na moderátory v rádiu a televizi. Zejména specifika televizního moderování nás vzhledem k zaměření této práce zajímala nejvíce. Získali jsme tak povědomí o tom, na co si musí televizní moderátor dávat pozor a jaké jsou výhody a nevýhody právě televizního moderování.

Pro bližší seznámení se zkoumanými subjekty byla jednou z podkapitol i historie vybraných diskusních pořadů. V ní jsme si stručně popsali vznik a existenci každého z vybraných televizních diskusních pořadů zábavného i politického zaměření a popřípadě i zmínili předchůdce současných moderátorů těchto pořadů.

Následující podkapitola o úloze moderátora v diskusním TV pořadu nás seznámila s organizační, řídicí a zprostředkujícími rolí. Tyto role musí moderátor v diskusním pořadu zastávat, aby si pořad udržel tempo a strukturu.

Poslední kapitulu teoretické části uzavírají zásady práce správného moderátora. Určitá pravidla by měla platit pro všechny moderátory bez ohledu na kanál či pořad, jehož jsou součástí. Přestože například nestrannost by měla být jednou z hlavních zásad moderátora diskusního pořadu, výzkum nám odhalil, že jsou někteří moderátoři v očích mnoha respondentů kritizováni za zjevnou zaujatost. A tak bychom mohli pokračovat i s dalšími body.

Praktická část nám odhalila pohled respondentů na celkovou kvalitu moderátorů diskusních pořadů a zodpověděla nám, které chyby jsou pro jednotlivé moderátory nejspecifičtější. Výsledky z hodnocení jednotlivých moderátorů by mohly posloužit zejména daným moderátorům jak impulz ke snaze se zlepšovat a napravovat své chyby.

Z výsledků dotazníkového šetření je rovněž zřejmé, jak moc je role moderátora v diskusním pořadu důležitá. Respondenti bez ohledu na své vzdělání z nadpoloviční většiny uvedli, že je pro ně samotná osobnost moderátora zásadním faktorem při rozhodování, zda se budou na diskusní pořad dívat. Na moderátorovi tedy leží velká zodpovědnost a tvůrci diskusního pořadu by měli jeho výběru věnovat zásadní význam, aby se jednalo o schopnou a divácky oblíbenou (popřípadě novou a neokoukanou) tvář.

Že je povolání moderátora diskusního pořadu nejen velmi zodpovědnou, ale také náročnou činností, odhaluje skutečnost, že i velmi oblíbení moderátoři mají své zjevné chyby a dosáhnout v této profesi bezchybnosti je podobně nereálné, jak v profesích jiných. Na závěr si tedy zrekapitulujme nejvýznamnější chyby jednotlivých moderátorů a porovnejme si je s autorovým názorem.

Michaela Jílková hostům často skáče do řeči. Autor s tímto tvrzením naprosto souhlasí, je však třeba brát ohled na počet hostů v diskusi. Do pořadu Máte slovo je zváno šest hostů (zpravidla tři zástupci jednoho názoru a tři zástupci druhého názoru) a navíc je zde živé publikum, které se může k probíranému tématu rovněž vyjadřovat. To je mnoho lidí na pořad, který má sotva 45 minut a proto je dle našeho tvrzení často na místě hosta

zastavit a dát tak prostor někomu jinému. Jde však také o to, kdy a jak hosta zastavit. Je nevhodné hovořícího zastavit uprostřed věty, přerušovat ho a podobně, čehož jsme v pořadu svědky bohužel často. Navíc se diskuse kolikrát zvrhne ve skutečnou hádku. V takovém případě se projeví moderátorčina nedostatečná autorita.

Řešením by mohlo být ubrat počet hostů v pořadu, ale především zapracovat na schopnosti Jilkové utnout mluvčího ve vhodnou chvíli.

Jan Kraus se směje sám sobě. Autor s tímto tvrzením souhlasí. Krausův charakteristický smích k vlastnímu vtipu může občas působit jako sympatická vložka do pořadu, pokud se to ale v jednom díle opakuje vícekrát, začíná to být trapné. Bez ohledu na to, zda je jeho smích spontánní či nahaný, měl by tento zlovyk odstranit, protože diváci si ho zjevně všimají.

Václav Moravec je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu. Autor s tímto tvrzením nesouhlasí. Nikdy nezaznamenal významnější projev zaujetí vůči nějakému hostu. **Karel Šíp se směje sám sobě.** Stejně jako v případě Jana Krause je i Karel Šíp nejkritizovanější za to, že se směje vlastním vtipům. Autor s tímto tvrzením souhlasí. Šípův smích sice není tak výrazný, jako v případě Jana Krause, ale zatímco v Krausově případě to působí spontánně, tak Šípův smích často působí jako sehaný, což na autora působí ještě rušivěji. Jinak kvalitní moderátor by se mohl této zbytečné chyby vyvarovat.

Kateřina Brožová bývá nevhodně oblečená. Autor s tímto tvrzením souhlasí. Moderátorčiny šaty často působí zbytečně honosně až kýčovitě. Otázkou ovšem je, do jaké míry má na výběru šatů podíl sama moderátorka.

Terezie Kašparovská nemá autoritu. Autor s tímto tvrzením souhlasí, avšak vzhledem k tomu, že je Partie charakteru typické politické diskuse a není diskusí početné skupiny lidí naráz, nejsou dopady nedostatečné autority tak zjevné, jako by byly třeba v případě Máte slovo. I tak jsou ale v některých dílech Partie moderované Kašparovskou zřetelné projevy neposlušnosti hostů.

Tomáš Hauptvogel nestíhá s hostem. Autor s tímto tvrzením nesouhlasí. Autor nezaznamenal, že by se Tomáš Hauptvogel někdy skutečně ztratil v probírané věci.

Petr Fischer je strnulý, nebo přehnaně gestikuluje. Autor s tímto tvrzením souhlasí. Petr Fischer je velmi strnulým moderátorem. Gestikuluje minimálně.

Závěrem lze konstatovat, že cíle práce byly splněny. V teoretické části jsme získali komplexní pohled na moderátora televizních diskusních pořadů, abychom se pak v praktické části seznámili s názorem respondentů na celkovou úroveň těchto moderátorů. Dokázali jsme si, že se může v osobnosti moderátora z velké části odrážet úspěšnost celého pořadu, protože je to právě moderátor, koho většina respondentů pokládá za rozhodující kritérium při rozhodování, zda se na diskusi dívat či nikoliv.

Nejzásadnějším přínosem této práce je ovšem soubor nejkritizovanějších chyb jednotlivých moderátorů. Autor práce se domnívá, že by tyto výsledky mohly být nápomocné jak těmto vybraným moderátorům, aby si uvědomili své nejvýraznější chyby a následně se pokusili o jejich nápravu, tak i moderátorům budoucím, kteří se tak mohou na zmíněné chyby jednotlivých moderátorů zaměřit, poučit se z nich a sami se jich v budoucnu vyvarovat.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BECK, Gloria. *Zakázaná rétorika: 30 manipulativních technik*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1743-2.

GRUBER, David. *Zlatá kniha komunikace*. 3., opět rozš. vyd. Ostrava: Gruber - TDP, 2009. ISBN 978-80-85624-28-1.

LANGR, Ladislav. *Moderování: Skripta pro Vyšší odbornou školu hereckou*. Praha, 2005.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2007, s. 30-31. ISBN 978-80-7367-338-3.

MUSIL, Josef. *Sociální a mediální komunikace*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-7452-002-0.

NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1680-5.

SVOBODA, Václav. *Public relations: moderně a účinně*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-0564-8.

VYBÍRAL, Zdeněk. *Psychologie komunikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-998-4.

ŽANTOVSKÁ, Irena. *Rétorika a komunikace*. Praha: Dokořán, 2015. Bod (Dokořán). ISBN 978-80-7363-712-5.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

ČERTÍKOVÁ, Helena. *Abeceda moderátora: Ako se stať dobrým moderátorom*. 2. rozšířené a doplněné vydání. Bratislava: Edice VŠMU, 2012. ISBN 978-80-89439-34-8.

Seznam použitých internetových zdrojů

ANTLOVÁ, Martina. *Možné negativní důsledky nedostatku přímé komunikace u dětí* [online]. Brno, 2003 [cit. 2016-06-18]. Dostupné z: www.phil.muni.cz/~antlova/seminarky/nedostatek.doc. Seminární práce. Masarykova univerzita v Brně.

ČERNÝ, Jakub. *Mediální analýza talk show Jana Krause se zaměřením na navazování kontaktu* [online]. Praha, 2013 [cit. 2016-12-08]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/125602?lang=en>. Bakalářská práce. Karlova univerzita, Fakulta sociálních věd.

ČST v datech. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2016 [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/cst-v-datech/>

Všechnopárty. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2016 [cit. 2016-12-13]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10090925908-vsechnoparty/>

Konfrontace Petra Fischera. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10899989577-konfrontace-petra-fischera/>

Sledovanost. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2016 [cit. 2016-12-08]. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/zebrický/2016/nejsled_11_ct1_2016.pdf

Máte slovo s M. Jílkovou. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c1996-2016 [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10175540660-mate-slovo/>

Kodex České televize: zásady naplňování veřejné služby. In: *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, Edice útvaru Komunikace, 2003 [cit. 2016-07-29]. Dostupné z: img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/kodex-ct/pdf/kodex-ct.pdf

Fokus Václava Moravce. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, 2016 [cit. 2016-12-19]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/11054978064-fokus-vaclava-moravce/>

HONSOVÁ, Karolína. Propaganda - představení fenoménu. In: *Moderní dějiny* [online]. c2009-2017 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/propaganda-predstaveni-fenomenu/>

HUSTÁKOVÁ, Gabriela. *Analýza televizního pořadu Otázky Václava Moravce* [online]. Olomouc, 2012 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <http://theses.cz/id/slflw1?furl=%2Fid%2Fslflw1;so=nx;lang=en>. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Miloš Mlčoch.

Máte slovo, vyzve Jílková hosta v novém pořadu ČT. *IDNES* [online]. Praha: MAFRA, 2007 [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/mate-slovo-vyzve-jilkova-hosta-v-novem-poradu-ct-f6e-/domaci.aspx?c=A071212_163659_media_pei

Řeč těla mluví za vás. *IPodnikatel: portál pro začínající podnikatele* [online]. 2011 [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Komunikacni-dovednosti/rec-tela-mluvi-za-vas.html>

ISKANDEROVA, Tatiana. *Moderátorský televizní projev a jeho percepce mladým publikem* [online]. Praha, 2009 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/81344/>. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Doc. PhDr. Jiří Buriánek, Csc.

Lošťáková, Petra. *Úloha moderátora v diskusním televizním pořadu* [online]. Olomouc, 2009 [cit. 2016-07-29]. Dostupné z: <http://theses.cz/id/i8aa3t/?lang=en;furl=%2Fid%2Fi8aa3t%2F>. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta.

Kotel. *CSFD* [online]. Praha: POMO Media Group, c2001-2016 [cit. 2016-12-16]. Dostupné z: <http://www.csfd.cz/film/252583-kotel/komentare/>

Partie. *CSFD* [online]. Praha: POMO Media Group, c2001-2016 [cit. 2016-12-10]. Dostupné z: <http://www.csfd.cz/film/264637-partie/prehled/>

Propaganda. *Media Guru* [online]. Praha: PHD, c2017 [cit. 2017-01-14]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/medialni-slovník/propaganda/>

Vraždy v kruhu jedničkou, Show JK před MasterChef. *Media Guru* [online]. Praha: ATO-Nielsen Admosphere, 2016 [cit. 2016-12-08]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/2016/09/vrazdy-v-kruhu-jednickou-show-jk-pred-masterchef/>

TV Barrandov - Exkluziv Kateřiny Brožové. In: [Http://www.media-master.cz/](http://www.media-master.cz/) [online]. Praha: Společnost Media Master, 2015 [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <http://www.media-master.cz/priloha/53353ec16282c/exkluziv-kateriny-brozove-55ffc8a7b3d73.pdf>

Počátky rozhlasového vysílání v Československu. *Radio Praha* [online]. Praha: Český rozhlas [cit. 2016-10-24]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/cz/static/historie-radia-praha/pocatky-rozhlasoveho-vysilani-v-ceskoslovensku>

Symetrie podporuje ve třídě dobré klima. *Týdeník školství* [online]. Praha, 2008 [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <http://www.tydenik-skolstvi.cz/archiv-cisel/2014/18-19/symetrie-podporuje-ve-tride-dobre-klima/>

VACKOVÁ, Edita. *Vliv moderních informačních a komunikačních technologií* [online]. Brno, 2006 [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/62894/esf_m/Diplomova_prace.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Doc. PhDr. Růžena Lukášová, CSc.

VĚJŘÍKOVÁ, JANA. *Funkce a význam neverbální.* [online]. Praha, 2008 [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/8000982374/?lang=cs>. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, fakulta sociálních věd. Vedoucí práce Tomáš Trampota.

Přednáška - Interakce a komunikace mezi lidmi 1.část. *Zsv-portfolio.blog*. [online]. 2011 [cit. 2016-06-20]. Dostupné z: <http://zsv-portfolio.blog.cz/1106/prednaska-interakce-a-komunikace-mezi-lidmi-1-cast>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam grafů

Graf 1: Věk respondentů	42
Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů	43
Graf 3: Sledovanost zábavných diskuzních pořadů	44
Graf 4: Sledovanost politických diskuzních pořadů	45
Graf 5: Sledovanost diskuzních pořadů	46
Graf 6: Celková úroveň současných českých televizních moderátorů diskuzních pořadů	47
Graf 7: Kvalita osobnosti moderátora jako rozhodující kritérium sledování diskuze	48
Graf 8: Sledovanost vybraných moderátorů diskuzních pořadů	49
Graf 9: Podíl respondentů, hodnotících moderátora variantou „bez chyby“	51
Graf 10: Mají-li daní moderátoři nějaké chyby, které to jsou?	53
Graf 11: Vyhodnocení otázky č.9	54
Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 9	55
Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 9	56
Graf 14: Vyhodnocení otázky č. 9	57
Graf 15: Vyhodnocení otázky č. 9	58
Graf 16: Vyhodnocení otázky č. 9	59
Graf 17: Vyhodnocení otázky č. 9	60
Graf 18: Hodnocení moderátorů školními známkami	61

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník.....	I
----------------------------------	----------

Dotazník – Chyby moderátorů v televizních diskusních pořadech a jejich negativní dopad na publikum

Pohlaví

- a) muž
- b) žena

Věk

- a) 15 - 30 let
- b) 31 - 45 let
- c) 46 – 60 let
- d) 61 a více let

Nejvyšší dosažené vzdělání

- a) základní škola
- b) vyučen
- c) střední škola bez maturity
- d) střední škola s maturitou
- e) vyšší odborné
- f) vysoká škola

Sleduji v televizi následující typy diskusních pořadů

- a) Sleduji diskusní pořady zábavného charakteru (např. Show Jana Krause, Všechnopárty atd.):

- a) ANO
- b) NE

- b) Sleduji diskusní pořady politického charakteru nebo jim podobné (zpravodajské) (Otázky Václava Moravce, Máte slovo, Partie):

- a) ANO
- b) NE

Diskusní (politické, zábavné) pořady v TV sleduji

- a) často (2x a více týdně)
- b) občas (cca. 1x za 14 dní)
- c) výjimečně či vůbec = konec dotazníku!

Upřednostňuji

- a) diskusní pořady zábavného charakteru
- b) diskusní pořady politického charakteru nebo jim podobné

Celkovou úroveň současných českých televizních moderátorů diskusních pořadů (jejich údernost, pohotovost, rétorické schopnosti, orientaci v tématu, autoritu, nezaujatost aj.) bych označil za

- a) výbornou
- b) chvalitebnou
- c) dobrou
- d) dostatečnou
- e) nedostatečnou

Je pro Vás kvalita osobnosti moderátora (jeho údernost, pohotovost, rétorické schopnosti, orientace v tématu, autorita, nezaujatost aj.) rozhodujícím kritériem, zda se budete na diskusi dívat?

- a) ano
- b) ne

Mají-li daní moderátoři nějaké chyby, které to jsou? (zakroužkujte libovolné množství)

(v případě, že si u daného moderátora nejste vědomi žádné chyby, zaškrtněte „je bez chyby“, pokud moderátora neznáte či nesledujete, zaškrtněte variantu „nesleduji ho/jí“)

1) Michaela Jílková (Máte slovo, Česká televize)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči

- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

2) Jan Kraus (Show Jana Krause, FTV Prima)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

3) Václav Moravec (Otázky Václava Moravce/Fokus Václava Moravce, Česká televize)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á

- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

4) Karel Šíp (Všechnopárty, Česká televize)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

5) Kateřina Brožová (Exkluziv Kateřiny Brožové, TV Barrandov)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

6) Terezie Kašparovská (Partie, FTV Prima)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.

- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

7) Tomáš Hauptvogel (Partie, FTV Prima)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje
- j) Jinou.....
- .....
- k) Je bez chyby
- l) Nesleduji ho/jí

8) Petr Fischer (Konfrontace Petra Fischera, ČT Art)

- a) Má vadu řeči – ráčkování atd.
- b) Hostům často skáče do řeči
- c) Má zjevně omezenou slovní zásobu
- d) Směje se sám sobě (vlastním vtipům apod.)
- e) Shazuje hosty, povyšuje se nad ně
- f) Je viditelně zaujatý vůči někomu/něčemu
- g) Nemá autoritu (hosté si dělají, co chtějí)
- h) „Nestíhá“ s hostem – není dostatečně připraven na probírané téma, ztrácí se v něm
- ch) Bývá nevhodně oblečený/á
- i) Je strnulý, nebo naopak přehnaně gestikuluje

- j) Jinou.....
.....
k) Je bez chyby
l) Nesleduji ho/jí

Jak bych jednotlivě ohodnotil současné moderátory/moderátorky diskusních a zábavných pořadů (ohodnoťte jako ve škole - 1 = výborný, 5 = nedostatečný), pokud moderátora neznám, nebo ho nesleduji, napiš u něj písmeno „N“

- a) Michaela Jílková (Máte slovo, Česká televize)
b) Jan Kraus (Show Jana Krause, FTV Prima)
c) Václav Moravec (Otázky Václava Moravce/Fokus Václava Moravce, Česká televize)
d) Karel Šíp (Všechnopárty, Česká televize)
e) Kateřina Brožová (Exkluziv Kateřiny Brožové, TV Barrandov)
f) Terezie Kašparovská (Partie, FTV Prima)
g) Tomáš Hauptvogel (Partie, FTV Prima)
h) Petr Fischer (Konfrontace Petra Fischera, ČT Art)
ch) Jiný.....

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Jan Martinec

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: prezenční

Název práce: Nejčastější chyby při moderování TV diskusních pořadů – analytická práce

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 61

Celkový počet stran příloh: 6

Počet titulů českých použitých zdrojů: 9

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 17

Vedoucí práce: Ing. Jiří Velebný